اولین و یگانه روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.Madandaily.com

دوشنبه ● ۵ اردیبهشت ۱۴۰۱ ● ۲۳ رمضان ۱۴۴۳ ● ۲۵ آوریل ۲۰۲۲ ● سال پنجم ● شماره ۸۲۶ ● ۸صفحه ● قیمت ۳۰۰۰ تومان

وضعیت قرمز فرونشست در جنوب غرب تهران

فرونشست زمین به علت برداشت بی‌رویه از منابع آب زیرزمینی در طول سال‌های متمادی رخ می‌دهد و در دهه‌های اخیر که روند برداشت از سفره‌های آب زیرزمینی در دشت‌های مختلف کشور با شدت زیادی افزایش یافته، شاهد تشدید نرخ فرونشست زمین و ایجاد فروچاله در بسیاری از دشت‌های ایران بوده‌ایم...

۲

معاون بهره‌برداری فولاد هرمزگان پس از کسب رکوردهای ماهانه تولید:

برنامه‌ریزی صحیح و همدلی کارکنان دو رکن اصلی افزایش تولید

همین صفحه

تیترهای روز

عوارض صادراتی بر محصولات زنجیره فولاد لغو شود

پنج شرکت بزرگ تولیدکننده شمش فولادی کشور شامل فولاد خوزستان، ذوب آهن اصفهان، فولاد خراسان، فولاد کاوه جنوب کیش و ذوب آهن پاسارگاد، طی نامه‌ای به مخبر، معاون اول رئیس‌جمهوری ضمن اعلام آمادگی کامل برای تامین آهن آلات مورد نیاز نهضت ملی مسکن، خواستار توقف اجرای مصوبه عوارض صادراتی بر محصولات زنجیره فولاد به منظور کارشناسی جامع‌تر و استفاده از تجربیات و نظرات متخصصان و خبرگان و انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران شدند. به گزارش چیلان، این شرکت‌های بزرگ فولادی که مجموعا بیش از ۵۵ درصد شمش فولادی کشور را تولید می‌کنند و ۱۰ درصد از بازار سرمایه کشور را در اختیار دارند، در این نامه و در ۴ بند استدلال کرده‌اند که اساسا نگرانی از کمبود فولاد در کشور با نرخ مناسب مفهومی ندارد. شرکت‌های بزرگ تولیدکننده فولاد کشور در نامه خود به معاون اول رئیس‌جمهوری نوشته‌اند: «متاسفانه ستاد تنظیم بازار در اقدامی ناگهانی و غیر قابل پیش‌بینی و بر اساس اطلاعات ناصحیح واصله، به منظور آنچه رفع نگرانی از کمبود فولاد در بازار داخلی عنوان شده تصمیم به وضع عوارض صادراتی بسیار سنگین بر محصولات زنجیره فولاد گرفته است...

۲

گشایش گره های مالی معادن به کمک بانک ها

۳

خوب و بد افزایش دامنه نوسان

۸

شفاف‌سازی یک اتهام

ابتدای هفته گذشته، فهرست برخی ابربدهکاران بانکی منتشر شد؛ کسانی که بیش از ۱۰۰ میلیارد تومان بدهی بانکی دارند. با پیگیری رئیس‌جمهوری، وزیر امور اقتصادی و دارایی و رئیس کل بانک مرکزی، فهرست ابربدهکاران بانکی بیش از ۱۰ بانک دولتی و خصوصی منتشر شد. ما در حال حاضر در کشور ۸ بانک دولتی و ۱۸ بانک خصوصی و تعدادی بانک قرض‌الحسنه و موسسه اعتباری غیربانکی داریم که قرار است در آینده با انتشار کامل فهرست بدهکاران از سوی آنها و همچنین اضافه شدن سایر بدهکاران، این فهرست مفصل‌تر و دقیق‌تر شود. البته تا لحظه‌ای که فهرست کامل از سوی بانک‌ها منتشر نشود، عدالت رعایت نشده است.

۴و۵

عکس: آیدا فریدی

سرمقاله

داستان کارآفرینی و انشای فایده گاو چیست؟

ناصر بزرگمهر
nbozorgmehr@yahoo.com
به نام او که هر چه بخواهد همان می‌شود

والت دیزنی، موسس بزرگ‌ترین پارک‌های کودکان در دنیا معتقد است موفقیت و ایجاد کار با کنار گذاشتن حرف و دست به کار شدن شروع می‌شود؛ با شعار دادن و نشستن و بیکاری، کسی به جایی نمی‌رسد.

هر چه در گفته‌های مرتبط با کارآفرینی، توسط چهره‌های بزرگ جهان کندوکاو کنیم، به نقطه‌اشتراک‌های بیشتری پی می‌بریم. به همان ضرب‌المثل قدیمی ایرانی می‌رسیم که می‌گوید: «دوصد گفته چون نیم کردار نیست.»

کار، کارگر، کارمند، کارورزی، بیکاری، کارخانه، کارگاه، کارآفرینی و کلمات مشابه، در یک حوزه معنا پیدا می‌کنند؛ هرچند در این حوزه باید به مدیریت، نوآفرینی، سرمایه، سرمایه‌گذار، ابزار، ایده و بسیاری نکات دیگر با دقت فکر کرد که اگر فکر نکنیم، دچار وضعیتی می‌شویم که هم اکنون در آن به‌سر می‌بریم.

در سال ۱۳۸۶، شورای عالی انقلاب فرهنگی، با مصوبه‌ای روز سوم اردیبهشت، روز تولد شیخ بهایی را در تقویم کشورمان به‌عنوان روز ملی کارآفرینی نام‌گذاری کرد.

این نام‌گذاری در شرایطی است که هفته بعد از آن، یعنی روز اول ماه مه که معمولا مصادف با ۱۱ اردیبهشت است هم روز جهانی کارگر است.

من مفهوم روز کارآفرینی و نیت کسانی که این روز را متولد کردند نمی‌دانم، اما تصور می‌کنم شاید منظورشان این بوده که در شرایط سخت اقتصاد ایران، از هر کس و در هر حوزه‌ای که تلاش و کاری خلق می‌کند، تشکر و قدردانی شود.

ادامه در صفحه ۲

معاون بهره‌برداری فولاد هرمزگان:

برنامه‌ریزی صحیح و همدلی کارکنان دو رکن اصلی افزایش تولید

سیداصغر مدنی معاون بهره‌برداری فولاد هرمزگان از کسب دو رکورد مهم ماهیانه تولید تختال و آهن اسفنجی در این شرکت خبر داد.

مدنی در گفت‌وگو با روابط عمومی فولاد هرمزگان رکورد ماهیانه تولید تختال را به میزان ۱۵۰۴۹۵ تن و رکورد ماهیانه تولید آهن اسفنجی را به میزان ۱۶۵۱۰۱ تن عنوان داشت.

وی رکوردهای قبلی در ناحیه فولادسازی را ۱۴۷۵۰۱ تن در آذر ماه گذشته و رکورد قبلی در ناحیه احیا مستقیم را ۱۶۳۵۲۳ تن در اردیبهشت‌ماه قبل بیان کرد.

مدنی با ابراز خرسندی از کسب رکوردهای حاصله، تحقق این رکوردها را در درجه اول حاصل یکپارچگی، همدلی تلاش و عزم کارکنان با انگیزه فولاد هرمزگان و در وهله بعد برنامه‌ریزی صحیح برای افزایش تولید از ابتدای سال دانست.

مهندس مدنی در تشریح کسب رکوردهای اخیر گفت: همانطور که می دانید فولاد هرمزگان علی‌رغم مشکلات تامین انرژی به‌عنوان یک شرکت صنعتی مادر، با توجه وظیفه‌ای که در تامین تختال شرکت‌های نوردکار در راستای افزایش تولید در صنعت کشور دارد همواره با تمام توان مصمم بر تولید با تمام ظرفیت اسمی خود است، اما تولید بالاتر از ظرفیت اسمی یک برنامه‌ریزی صحیح و فنی در تمام سطوح شرکت را می‌طلبد تا همه واحدها در انجام وظایف محوله کوچکترین نقصی نداشته باشند. خوشبختانه با مدیریت دکتر معروفخانی، نواقص و موانع تولید در همه قسمت‌ها به حداقل رسیده و با برنامه دقیقی که از ابتدای سال انجام شد، توانستیم در هر دو ناحیه فولادسازی و احیا مستقیم بالاتر از ظرفیت اسمی، تولید داشته باشیم که این یک درخشش و پیروزی با ارزش برای کارکنان و موفقیت بزرگ برای شرکت فولاد هرمزگان است.

معاون بهره‌برداری فولاد هرمزگان در ادامه با تشریح دلایل فنی کسب رکورد در ناحیه فولادسازی گفت: کاهش توقفات اضطراری و کاهش پاور آن کوره‌های قوس الکتریک، افزایش سرعت ریخته‌گری و استفاده بهینه از زمان‌ها برای تولید و آماده به کاری تجهیزات، ماده اولیه با کیفیت و همچنین پشتیبانی و نیز حمل و نقل به موقع و سریع از دلایل فنی کسب این رکورد می باشند که برای تحقق هر یک کارهای کارشناسی فراوانی انجام شده است.

مدنی در ادامه با اشاره به کسب رکورد ۱۶۵۱۰۱ تن تولید اسفنجی در واحد احیا مستقیم به‌عنوان محصول میانی فولادهرمزگان گفت: با توجه به اینکه رکورد قبلی ما در احیا مستقیم تولید ۱۶۳۰۲۳ تن آهن اسفنجی بود همکاران ما عزم خود را برای بهبود این رکورد و تولید بیشتر جزم کردند.

وی در تشریح دلایل فنی کسب این رکورد گفت: در ناحیه احیا مستقیم نیز استفاده کردن از زمان با روش افزایش ریت، و افزایش سرعت تولید و آماده به ماری تجهیزات، نقش اساسی در کسب رکورد و افزایش تولید داشته است.

مدنی در ادامه گفت: با افزایش تولید در ناحیه احیا مستقیم بیشتر نیاز ما به آهن اسفنجی مرتفع گردید و مقدار کمتری از بیرون شرکت خریداری کردیم که دو مزیت مهم در پی داشت: اول اینکه با توجه به کیفیت بالای اسفنجی تولیدی در فولادهرمزگان، کیفیت محصول نهایی نیز تضمین می‌گردد و دوم اینکه افزایش تولید اسفنجی در شرکت، در کاهش قیمت تمام‌شده و افزایش سودآوری نقشی اساسی دارد.

وی در پایان کسب این موفقیت را به همه کارکنان و ذینفعان فولاد هرمزگان تبریک گفت و اظهار داشت با برنامه‌ریزی صورت گرفته در صورت تامین انرژی حفظ این میزان تولید و ان‌شاا... افزایش آن، کماکان ادامه خواهد داشت.

روزگار معدن

اخبار

۲

دوشنبه
● ۵ اردیبهشت ۱۴۰۱
● ۲۳ رمضان ۱۴۴۳
● ۲۵ آوریل ۲۰۲۲
● سال پنجم ● شماره ۸۲۶

سرمقاله

داستان کارآفرینی و انشای فایده گاو چیست؟

ادامه از صفحه اول

اگر موضوع عام باشد، روز کارگر، روز کارمند، روز معلم، روز پزشک، روز مهندس، روز خبرنگار، روز پرستار و ده‌ها روز دیگر معنا و مفهوم ندارد و اگر منظور به کسانی است که با ایجاد بازار کار و ایجاد شرکت و کارخانه و کارگاه، عده‌ای را به سر کار می‌برند، باید از سرمایه و سرمایه‌گذار و همت آنها حرف بزنیم و اگر منظور اختراع و ایجاد کار نوین و جدید، مدل شیخ بهایی است که باز موضوع دیگری است.

به‌نظر می‌رسد در این سه شکل، بیشتر بخش سوم موردنظر بوده که در روز شیخ بهایی مطرح شده، اما فعلا کام بخش دوم را تلخ و شیرین کرده است.

در هر صورت، این روز را باید به نام کسانی بدانیم که با کار یا ایده یا سرمایه خودارزشی را برای جامعه خلق می‌کنند؛ کسانی که در مواجهه با سختی‌ها و کمبودها دلسرد نمی‌شوند و یک روز هم کار، کارخانه یا طرح‌ها و ایده‌هایشان را تعطیل نمی‌کنند و از هر سه گروه قدردانی کنیم.

بدیهی است مشکلات این افراد کارآفرین باید در چند گروه دیده شود:

مشکلاتی که با بروکراسی اداری توسط نهادها و وزارتخانه‌های دولتی به‌وجود می‌آید.

مشکلاتی که توسط قوانین و مصوبات بدون بررسی دقیق یا از تضاد قوانین خلق می‌شود.

مشکلاتی که در طول تاریخ در زیرساخت‌های مهم مملکت وجود دارد.

مشکلات شناخته شده در ارتباط با چند سازمان مشهور مثل تامین اجتماعی، سازمان امور مالیاتی، شهرداری‌ها، شهرک‌های صنعتی، بانک‌ها و امثالهم که در حوزه‌های بیمه، مالیات، وام، عوارض و مجوزها همیشه با همه کارآفرین‌ها همراه است.

مشکلاتی در حوزه محیط‌زیست که در آن افراط و تفریط، هر دو دیده می‌شود.

مشکلات فرهنگی، اخلاقی که نتیجه عدم سازگاری روحیه ما با کارآفرینی است.

مشکلاتی از تعطیلات فراوان و علاقه ما به تنبلی و تن‌پروری که بر کسی پوشیده نیست.

مشکلاتی سنتی، از عشق پدر و مادر به فرزندان و ادامه آن تا سنین بالا.

مشکلاتی در حوزه کارگری و کارفرمایی و تصمیم‌گیری‌های غلط انجمن‌ها یا سندیکاها، بدون توجه به عواقب آن و نبودن علم و دانش لازم در این حوزه که همیشه دیده می‌شود.

از این گونه مشکلات می‌توان ده‌ها نمونه دیگر برشمرد، اما کارآفرینی در هر صورت مثل فایده گاو، بر هیچ کس پوشیده نیست؛ به‌شرط آنکه در همان بخش مشکلات، کارآفرینان عاشق را دچار خدشه نکنیم؛ اگر طرح و ایده‌ای وجود دارد از آن به‌خوبی حمایت کنیم؛ اگر سرمایه‌گذارانی با عشق به میدان عمل آمده‌اند آنها را با تهمت و افترا، دلشکسته و خسته نکنیم؛ شرایط، مجوزها، امکانات بیمه‌ای، مالیاتی، تسهیلات و قوانین و آنچه که به دولت مربوط است را به آسانی و بدون گذر از هفت‌خوان رستم در اختیار جوانان خوش‌فکر و صاحبان ایده و طرح و سرمایه‌گذاران واقعی و تلاشگران بخش تولید قرار دهیم تا آنها بتوانند به موفقیت دست پیدا کنند.

به قول وینستون چرچیل، تازه رسیدن به موفقیت، به‌منزله پایان کار نیست، شکست هم گاهی هست، اما شکست هم نباید کسی را از پا در آورد؛ چیزی که در این میان مهم است، جسارت داشتن برای ادامه دادن مسیر است.

اگر ما مردم عادی یا چند روزنامه‌نگار هم از گرانی و بروکراسی اداری می‌نالیم یا توان مالی بسیار کمی داریم، نباید با تهمت و دشمنی و جوسازی، شرایط را برای فرار سرمایه‌های واقعی فراهم کنیم؛ کاری که ما به‌سادگی انجام داده و می‌دهیم؛ کاری که گاهی دولت انجام می‌دهد؛ کاری که بانک‌ها می‌کنند. ما باید با فرهنگ دلالی و ارز جمع کردن چند سرمایه‌دار بی‌نام و نشان در اتاق‌های بازرگانی مبارزه کنیم و میدان بازی را برای واردات جنس‌های بنجل و صادرات ارز به حساب‌های خاص فراهم نکنیم.

می‌گویند ریچارد برانسون مدیریت گروه ویرجین با ۴۰۰ شرکت گفته است فرصت‌های کاری را می‌توان با اتوبوس‌ها مقایسه کرد؛ اگر یکی رفت، یکی دیگر در حال نزدیک شدن است. دری که رو به پیشرفت و موفقیت است همیشه باز نیست؛ ممکن است قفل باشد و کلید آن جایی روی زمین افتاده باشد. باید کلید را پیدا و در را باز کنیم.

البته همیشه افراد ضعیف، موفقیت افراد دیگر را به پای شانس می‌نویسند، اپراوینفری مجری مشهور جهان می‌گوید احساس می‌کنم شانس همان تدارک مقدمات است که به مصاف فرصت‌ها می‌رود. موفقیت هیچ رمز و راز سربه‌مهری ندارد.

روزولت می‌گوید بی‌شک مهم‌ترین و بزرگ‌ترین دستاورد زندگی فرصت سخت کار کردن روی چیزی است که ارزش وقت گذاشتن داشته باشد.

یادمان نرود کارآفرینی مثل یک گاو بزرگ شیرده است. انشاهای کودکی را فراموش نکنیم؛ همه چیز آن خوب است. قدر کارآفرین را بدانیم.

ثبت رکوردهای تاریخی در فولادسنگ مبارکه

تلاشگران شرکت فولادسنگ مبارکه، رکورد تاریخی استخراج معدن را در این شرکت به ثبت رساندند و موفق شدند میزان استخراج معدن را در فروردین‌ماه به ۱۷۰ هزار تن افزایش دهند؛ این درحالی است که رکورد قبلی در استخراج معدن، ۱۶۷ هزار تن بود که در آبان‌ماه سال ۹۹ ثبت شد.

به گزارش ایراسین، رکوردزنی‌های تاریخی جهادگران فولادسنگ تمامی ندارد. در فروردین‌ماه امسال، با تولید ۱۰۱ هزار و ۲۳۷ تن سنگ آهک، رکورد قبلی ۹۸ هزار و ۳۲۵ تن در آبان‌ماه سال ۱۳۹۹ بهبود یافت و برای نخستین بار در طول سه دهه گذشته از فعالیت شرکت رکورد تولید سنگ آهک ۶ رقمی به ثبت رسید.

شهریور سال گذشته، تلاشگران این شرکت با تکیه بر دانش و تخصص داخلی توانستند تست گرم خط خردایش ۲ را با موفقیت پشت‌سر بگذرانند و این خط با ظرفیت تولید اسمی ۳۵۰ تن بر ساعت به بهره‌برداری رسید.

افزایش ۲۰۶ درصدی فروش محصولات فرعی

ثبت رکورد در شرکت فولادسنگ مبارکه به تولید محدود نشده است و افزایش ۲۰۶ درصدی فروش محصولات فرعی در سال ۱۴۰۰ نسبت به مدت مشابه در سال ۱۳۹۹ در این شرکت به ثبت رسیده است و میزان فروش محصولات فرعی از ۲۸۰ هزار تن در سال ۱۳۹۹ به ۸۵۶ هزار تن در سال ۱۴۰۰ ارتقا یافت.

همچنین، واحد آهک‌سازی شرکت فولادسنگ مبارکه موفق شد پروژه کاهش دمای خروجی از کوره‌های این واحد را با موفقیت به اتمام برساند. در طی این فرآیند از دمای خروجی کوره شماره ۱و ۲ تا حدود ۵۰ درجه سانتی‌گراد کاسته شد که از نتایج آن می‌توان به قرارگیری بگ فیلتر هر دو کوره در مدار تولید پس از سال‌ها اشاره کرد و همچنین حل مشکلات زیست محیطی و نیز کاهش مصارف گاز به ازاء هرتن تولید آهک پخته را به همراه داشته است.

رئیس گروه آب زمین‌شناسی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور مطرح کرد

وضعیت قرمز فرونشست در جنوب غرب تهران

گروه معدن

فرونشست زمین به علت برداشت بی‌رویه از منابع آب زیرزمینی در طول سال‌های متمادی رخ می‌دهد و در دهه‌های اخیر که روند برداشت از سفره‌های آب زیرزمینی در دشت‌های مختلف کشور با شدت زیادی افزایش یافته، شاهد تشدید نرخ فرونشست زمین و ایجاد فروچاله در بسیاری از دشت‌های ایران بوده‌ایم؛ به نحوی که مطابق نقشه پهنه‌های فرونشست دشت‌های ایران که در سال ۹۸ توسط سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور تهیه شده، دشت جنوب غرب شهر تهران با نرخ ۲۳ سانتی‌متر در سال در وضعیت فوق قرمز فرونشست قرار دارد. البته فرونشست تهران بدترین شکل فرونشست در کشور نیست و با توجه به نرخ و وسعت، دشت‌های استان‌های اصفهان، فارس، تهران و قزوین دارای بالاترین رتبه‌های فرونشست زمین در ایران هستند.

فرونشست زمین چه ارتباطی با ایجاد فروچاله دارد؟

به گزارش روابط عمومی سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور، دشت‌ها یا آبخوان‌هایی که مقدار برداشت از سفره‌های آب زیرزمینی آنها از میزان تغذیه آن سفره‌ها در طول سال‌های متمادی بیشتر باشد، دچار فرونشست زمین می‌شوند. در چند دهه گذشته نیز برداشت بی‌رویه از سفره‌های آب زیرزمینی در نقاط مختلف ایران منجر به تشدید روند فرونشست زمین در برخی مناطق کشور شده است. در این میان فرونشست زمین آثار مخرب گوناگونی برای طبیعت به همراه دارد که یکی از مهم‌ترین آنها ایجاد فروچاله‌ها محسوب می‌شود.

نکته مهمی که باید به آن توجه داشت این است که وقتی سطح سفره‌های آب زیرزمینی پایین می‌آید، روند کاهش تدریجی آب‌های زیرزمینی در تمام نقاط آن آبخوان به شکل یکسان اتفاق می‌افتد، اما فرونشست در لایه‌های ریزدانه اتفاق می‌افتد و لایه‌های درشت دانه تراکم و نشست قابل توجهی را نشان نمی‌دهند. همچنین در مناطقی که فرونشست زمین رخ می‌دهد، احتمال وقوع پدیده فروچاله و بروز شکستگی‌ها و ایجاد شکاف در دل زمین به عنوان تبعات طبیعی فرونشست بیشتر است.

آن طور هم که گزارشات سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور نشان می‌دهد، دشت‌های واقع در فلات مرکزی ایران شامل استان‌های اصفهان، یزد، کرمان، کرمانشاه، خراسان‌رضوی، خراسان‌جنوبی، تهران، مرکزی، قزوین، البرز، همدان و فارس بیشترین بیلان منفی را در سفره‌های آب زیرزمینی خود دارند و نرخ فرونشست زمین در این مناطق از سایر نقاط کشور بیشتر است.

نقش «سازندهای کارستی» در بروز فروچاله

ایمان انتظام، رئیس گروه آب زمین‌شناسی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور معتقد است: در تحلیل امکان ایجاد چاله و شکاف در دل زمین باید مسئله فرونشست را تا حدی از پدیده فروچاله جدا کرد، زیرا اساسا در استان‌هایی از ایران مثل همدان و فارس که فروچاله‌های بیشتری مشاهده می‌شود، بیش از آن که پدیده فرونشست در ایجاد فروچاله نقش داشته باشد، «سازندهای کارستی» در بروز فروچاله موثر هستند. «سازندهای کارستی» غارهایی در دل زمین ایجاد می‌کنند که وقتی آب‌های زیرزمینی از دل آنها بیرون کشیده می‌شود، ناگهان سقف این غارها فرو می‌ریزد و منجر به ایجاد چاله ریزشی در زمین می‌شود.

وی در توضیح بیشتر گفت: فروچاله‌ها تا حدی در مناطق دچار فرونشست زمین مشاهده می‌شوند، اما مکانیسم آنها متفاوت است و این طور نیست که صرفا در نقاطی که نرخ فرونشست بالایی دارند، فروچاله اتفاق بیفتد، بلکه پدیده‌هایی مثل شکاف زمین، بالاآمدگی جدار چاه و پایین رفتن سطح آب زیرزمینی که همگی از نشانه‌های فرونشست زمین هستند نیز می‌تواند در مناطق دارای فرونشست رخ دهد.

انتشار آخرین نقشه فرونشست زمین در نقاط مختلف

وی در بخش دیگری از صحبت‌هایش درباره تعداد دشت‌های دچار فرونشست زمین در ایران توضیح داد: در کشور ما ۶۰۹ دشت مطالعاتی وجود دارد که از این میان، ۴۰۹ دشت کشور، دشت‌های بحرانی هستند، یعنی در آن دشت‌ها میزان تغذیه آبخوان از مقدار برداشت در طول سال‌های متمادی کمتر بوده و در واقع، فرونشست زمین با نرخ‌های متفاوتی در بیشتر دشت‌های کشور مشاهده می‌شود، اما آهنگ فرونشست زمین در دشت‌هایی که در وضعیت بحرانی قرار دارند، بیشتر است.

رئیس گروه آب زمین‌شناسی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور با اشاره به تهیه نقشه فرونشست زمین در دشت‌های مختلف کشور گفت: اندازه‌گیری فرونشست زمین در دشت‌های مختلف با روش‌های تداخل‌سنجی و با استفاده از داده‌های ماهواره‌ای در بازه‌های زمانی مختلف انجام می‌شود. آخرین نقشه کشوری درباره نرخ فرونشست زمین در دشت‌های مختلف ایران نیز در سال ۹۸ تهیه شده که در این نقشه میانگین نرخ فرونشست و بیشینه نرخ فرونشست برحسب سانتی‌متر در سال در نقاط گوناگون ایران نشان داده شده است. انتظام در ادامه تاکید کرد: فرونشست زمین یک پدیده دینامیک است که با پایین رفتن سطح آب زیرزمینی و متراکم شدن لایه‌های ریزدانه زمین رخ می‌دهد. در این میان بسته به این که در هر سال سطح آب زیرزمینی در کدام لایه زمین پایین‌تر می‌رود، فرونشست زمین با نرخ‌های متفاوتی ایجاد می‌شود. به همین دلیل در یک دشت خاص، نرخ و محل وقوع فرونشست زمین در یک سال، ممکن است با نرخ و محل وقوع فرونشست زمین در سال‌های دیگر کاملا متفاوت باشد. بنابراین سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور هرچند سال یک بار نقشه فرونشست زمین را اصلاح می‌کند و قرار است در سال ۱۴۰۱ نیز نقشه جدیدی از نرخ فرونشست زمین در نقاط مختلف کشور منتشر شود.

بدترین آسیب ناشی از فرونشست زمین چیست؟

وی با بیان این که بالا بودن نرخ فرونشست زمین، تنها نشانه خطرناک بودن این پدیده نیست، عنوان کرد: در بسیاری از مناطق دارای فرونشست، آثاری مانند شکاف‌های زمین الزاما در مناطقی رخ نمی‌دهد که دارای نرخ بالایی از فرونشست هستند، بلکه نشست نامتقارن زمین بیش از همه منجر به ایجاد آثار سوء ناشی از فرونشست از جمله وارد شدن آسیب به راه‌ها و ساختمان‌ها می‌شود. در واقع، وقتی در یک منطقه تمام سطح زمین هم زمان با یکدیگر دچار فرونشست می‌شود، آثار تخریب کمتر مشاهده می‌شود، اما وقتی فرونشست زمین به شکل نامتقارن رخ می‌دهد، خرابی‌های حاصل از آن نیز بیشتر می‌شود.

رئیس گروه آب زمین‌شناسی سازمان زمین‌شناسی کشور ادامه داد: بروز شکاف و ترک‌خوردگی در ساختمان‌ها، پل‌ها، جاده‌ها و راه‌آهن به همراه ایجاد فروچاله‌های ناگهانی و وقوع شکاف‌های گسترده در دل زمین از جمله آثار سوء ناشی از فرونشست زمین هستند که به شکل واضحی مشاهده می‌شوند. اما بدترین آسیب فرونشست، متراکم شدن بخش‌های مختلف آبخوان است که به صورت مستقیم مشاهده نمی‌شود، ولی از دست رفتن قابلیت آبگیری آبخوان را به همراه دارد. این مقام مسئول در سازمان زمین‌شناسی کشور توضیح داد: وقتی در یک منطقه فرونشست زمین اتفاق می‌افتد، لایه‌های زیرین آبخوان متراکم می‌شود و به این ترتیب، آبخوان تا حد زیادی قابلیت آبگیری خود را از دست می‌دهد و به این صورت میزان قابلیت ذخیره کردن آب‌های زیرزمینی در آن آبخوان کاهش می‌یابد. انتظام در پایان تصریح کرد: آب‌های زیرزمینی از اهمیت بسیار زیادی در کشور ما برخوردار هستند و نوعی ذخیره استراتژیک به حساب می‌آیند، بنابراین وقتی یک دشت به علت فرونشست زمین قابلیت ذخیره‌سازی آب‌های زیرزمینی خود را از دست می‌دهد، این مسئله آسیب زیادی را برای منابع آبی آن منطقه به همراه دارد؛ به همین دلیل مسئولان کشور باید توجه ویژه‌ای به مسئله فرونشست زمین داشته باشند.

نامه شرکت‌های بزرگ فولادی به معاون اول رئیس جمهوری

عوارض صادراتی بر محصولات زنجیره فولاد لغو شود

پنج شرکت بزرگ تولیدکننده شمش فولادی کشور شامل فولاد خوزستان، ذوب آهن اصفهان، فولاد خراسان، فولاد کاوه جنوب کیش و ذوب آهن پاسارگاد، طی نامه‌ای به مخبر، معاون اول رئیس‌جمهوری ضمن اعلام آمادگی کامل برای تامین آهن آلات مورد نیاز نهضت ملی مسکن، خواستار توقف اجرای مصوبه عوارض صادراتی بر محصولات زنجیره فولاد به منظور کار کارشناسی جامع تر و استفاده از تجربیات و نظرات متخصصان و خبرگان و انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران شدند. به گزارش چیلان، این شرکت‌های بزرگ فولادی که مجموعا بیش از ۵۵ درصد شمش فولادی کشور را تولید می‌کنند و ۱۰ درصد از بازار سرمایه کشور را در اختیار دارند، در این نامه و در ۴ بند استدلال کرده‌اند که اساسا نگرانی از کمبود فولاد در کشور با نرخ مناسب مفهومی ندارد. شرکت‌های بزرگ تولیدکننده فولاد کشور در نامه خود به معاون اول رئیس‌جمهوری نوشته‌اند: «متاسفانه ستاد تنظیم بازار در اقدامی ناگهانی و غیر قابل پیش‌بینی و بر اساس اطلاعات ناصحیح واصله، به منظور آنچه رفع نگرانی از کمبود فولاد در بازار داخلی عنوان شده تصمیم به وضع عوارض صادراتی بسیار سنگین بر محصولات زنجیره فولاد گرفته است حال آنکه:

تولید فولاد در کشور در حدود دو برابر نیاز داخلی است.

درحال‌حاضر بنا به الزام وزارت صمت، تمامی محصولات فولادی در بورس کالا عرضه می‌شوند. پس از تامین نیاز داخلی در بورس کالا، مازاد محصولات فولادی که متقاضی ندارند، جهت تامین مواد اولیه، قطعات و تجهیزات مورد نیاز کارخانجات در شرایط تحریمی و همچنین تامین ارز مورد نیاز کشور صادر می‌شوند.

علاوه بر این نرخ فولاد در بازار داخلی ایران، توسط بورس کالا تعیین می‌شود که ارزان‌ترین نرخ در دنیاست و حتی از نرخ قراضه جهانی نیز کمتر است.

لذا ضمن وجود آمادگی کامل تولیدکنندگان فولاد برای تامین آهن آلات مورد نیاز نهضت ملی مسکن مورد تاکید دولت سیزدهم و شخص رئیس‌جمهوری محترم، اساساً نگرانی از کمبود فولاد در کشور با نرخ مناسب مفهومی ندارد. بر این اساس و با توجه به تضاد آشکار چنین تصمیماتی با شعارهای حضرتعالی در حمایت از بازار سرمایه، توسعه صادرات و حمایت از تولید، ما مدیران کارخانجات تولیدکننده فولاد کشور استدعا داریم در راستای اهداف افق چشم‌انداز ۱۴۰۴ و تاکیدات مقام معظم رهبری (مدظله العالی) مبنی بر توسعه صادرات غیر نفتی و جایگزینی معدن و صنایع معدنی به جای نفت و همچنین تاکیدات رئیس‌جمهوری محترم بر لزوم پیش‌بینی‌پذیری رفتارهای دولت برای فعالان اقتصادی، دستور فرمایید اجرای مصوبه وضع عوارض صادراتی بر محصولات زنجیره فولاد برای کار کارشناسی جامع تر و استفاده از تجربیات و نظرات متخصصان و خبرگان و انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران متوقف شود. خاطر نشان می‌سازد در صورت اجرای مصوبه مذکور، خسارات جبران ناپذیری از جمله کاهش صادرات و ارزآوری و به تبع آن کاهش تولید و اشتغال در صنعت فولاد و همچنین پیامدهای اجتماعی نامطلوب ناشی از آن اجتناب ناپذیر خواهد بود.

ضمنا تقاضا دارد جهت ارائه توضیحات تکمیلی که در این مقال نمی‌گنجد و همچنین بهره گیری از رهنمودهای حضرتعالی، وقت جلسه‌ای جهت ملاقات با مدیران شرکت‌های تولیدکننده فولاد و اعضای هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران تعیین و امر به ابلاغ فرمایید.

محدودیت برق صنایع فولادی از اردیبهشت

مدیر اجرایی انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران گفت: محدودیت تامین برق برای صنایع فولادی از نیمه اردیبهشت اعمال خواهد شد.

وحید یعقوبی در گفت‌وگو با فولادبان با اشاره به موضوع سهمیه بندی و قطعی برق با افزایش دما و صحت این موضوع افزود: ادارات برق استانی به‌ویژه استان هایی که سال گذشته محدودیت برق بیشتری مثل استان یزد داشتند به صنایع فولادی اعلام کرده‌اند از نیمه اردیبهشت محدودیت تامین برق اعمال خواهد شد. وی ادامه داد: محدودیت برق اگر قرار باشد مانند پارسال اعمال شود و چندین ماه صنایع فولادی برای تولید خود برق نداشته باشند قطعا بر بازار داخلی و صادراتی آنها بشدت تاثیر خواهد گذاشت. مدیر اجرایی انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران تصریح کرد: از وزارت نیرو و صمت به عنوان صدای فولادسازان می‌خواهیم محدودیت برق فقط برای صنایع فولادی اعمال نشود بلکه این محدودیت بین تمام صنایع توزیع شود زیرا این صنعت بشدت از این محدودیت‌ها آسیب می‌بیند. یعقوبی گفت: حتی اگر بخش عمده‌ای از محدودیت برق روی صنایع فولاد باشد با برنامه‌ریزی منسجم می‌توان محدودیت‌ها را بین واحدها تقسیم بندی کرد و انجمن فولاد آمادگی دارد در این سهمیه بندی به وزارت نیرو و صمت کمک کند.

روزگار معدن

معدن

دوشنبه ۳
● ۵ اردیبهشت ۱۴۰۱
● ۲۳ رمضان ۱۴۴۳
● ۲۵ آوریل ۲۰۲۲
● سال پنجم ● شماره ۸۲۶

حمایت دستگاه قضا از فعالیت‌های قانونی معدنکاری

معاون حقوق عامه و پیشگیری از وقوع جرم دادستانی کل کشور گفت: در این معاونت ضمن حمایت قانونی از حوزه معدن، چالش‌های حوزه شناسایی و موانع و مشکلات فراروی فعالیت معدنکاران کنار زده می شود. به گزارش ایرنا، غلامعباس ترکی در جلسه بحث و بررسی مسائل و مشکلات بخش معدن در حوزه مباحث حقوقی در محل خانه معدن ایران افزود: در معاونت حقوق عامه و پیشگیری از وقوع جرم دادستانی کل کشور، حمایت از تولید و رونق کسب و کارها دنبال می‌شود و معدن نیز یکی از حوزه‌های حقوق عامه است. وی تاکید کرد: چالش‌های عمده بخش معدن با همت دولت و کمک بخش خصوصی و تشکل‌های مردمی حل و فصل خواهد شد. وی گفت: یکی از مشکلات جدی در حوزه معدن، خام فروشی است که رهبر معظم انقلاب نیز بارها و بارها نسبت به آن و عدم هدر رفت منابع کشور هشدار داده اند؛ در این زمینه با استفاده از توان شرکت های دانش بنیان و همچنین فرآوری مواد اولیه و تبدیل آنها به مواد با ارزش افزوده بالا می توان اقدام کرد. معاون دادستان کل کشور، چالش دیگر حوزه معدن را عدم محاسبه دقیق حقوق دولتی برشمرد و گفت: نبود شفافیت و ساز و کارهای مناسب برای محاسبه حقوق دولتی، همچنین نبود بانک‌های جامع اطلاعاتی در این حوزه سبب شده تا دولت نتواند به دستی حقوق دولتی معادن را محاسبه و وصول کند. وی بیان داشت: آمارهای سازمان امور مالیاتی حاکی از ۱۰۰ هزار میلیارد تومان فرار مالیاتی در کشور است که فاجعه آمیز است. این مقام مسئول تاکید کرد: ضرورت دارد معادن در این زمینه اولویت بندی شوند و ساز و کار شفافی برای وصول حقوق دولتی مشخص شود. ترکی یادآور شد: بخشی از قوانین معادن از جمله پنجره واحد زمین (یا معدن) اجرا نشده و همین مسئله سبب می‌شود صدور مجوزها پروانه های اکتشاف و سایر خدمات برای معدن‌کاران با چالش مواجه شود. وی ادامه داد: عدم توجه به محیط زیست و هوای پاک در محدوده های اکتشافی و بهره برداری از معادن که به امنیت زیستی صدمه میزند، دیگر مشکل این حوزه را تشکیل می‌دهد. وی خاطرنشان کرد: یکی از سیاست هایی که در حوزه معادن دنبال می کنیم قضازدایی است، یعنی تا حد ممکن از ورود پرونده‌ها به دستگاه قضا جلوگیری شود. این مقام مسئول ادامه داد: در این راستا باید تلاش کنیم پرونده‌های موجود در دستگاه قضا و دیوان عدالت اداری سریع تر تعیین تکلیف شود. وی گفت: در این حوزه قوانین و مقرراتی وجود دارد که نیازمند اصلاح و انجام کار کارشناسی است تا اصلاح قانون پاسخگوی نیازهای واقعی بخش باشد. وی خاطرنشان کرد: از سرمایه گذاران در حوزه معدن به‌ویژه جاهایی که با تشکیل شرکت های دانش بنیان به فرآوری و افزایش ارزش افزوده منجر می شود، حمایت می کنیم.

فعالان معدنی مطرح کردند

گشایش گره های مالی معادن به کمک بانک ها

عکس: آیدا فریدی

ملیکا انصاری

فعالان معدنی معتقدند اغلب معادن امروزه بنا بر دلایل متعدد مشابهی تعطیل می‌شوند و تغییر بهره‌بردار و متولی فعالیت معادن، گره‌گشا نیست؛ از این رو باید مشکلات به شیوه‌ای پایه‌ای و ریشه‌ای بررسی و مرتفع شوند. تغییر مداوم مقررات ازسوی نهادهای دولتی و فشارهای مالی مهم‌ترین مواردی است که ازسوی فعالان معدنی به‌عنوان دلایل رکود معادن به‌ویژه معادن کوچک و متوسط‌مقیاس بیان شده است. «روزگارمعدن» درباره مشکلات تامین منابع مالی فعالیت‌های معدنی و تاثیر انعقاد تفاهمنامه‌های بانکی برای ارائه تسهیلات به معدنکاران، با کارشناسان و فعالان معدنی گفت‌وگو کرده است.

تحقق اهداف با انعقاد قراردادها

سال گذشته رئیس هیات عامل ایمیدرو خبر از امضای تفاهمنامه‌های جدید بانکی در جهت حمایت از توسعه معادن داد. به‌گفته وی ارزش تفاهمنامه‌هایی که با بانک‌های صنعت، معدن و تجارت منعقد شده، به ۲۷ هزار میلیارد تومان رسیده و این سازمان قصد دارد با امضای یک تفاهمنامه جدید، رقم فوق را به ۴۲ هزار میلیارد تومان افزایش دهد. شهرام شریعتی، فعال معدنی در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» ایراد بزرگ تفاهمنامه‌های اینچنینی را کمبود قدرت در اجرا معرفی کرد. او در این باره توضیح داد: در سال‌های اخیر شاهد منعقد شدن تفاهمنامه‌های بانکی متعدد برای ارائه تسهیلات به معدنکاران بودیم اما متاسفانه هیچ یک از این تفاهمنامه‌ها تا امروز الزام‌آور نبوده‌اند. این فعال معدنی خاطرنشان کرد: نه‌تنها در ایران بلکه در تمامی کشورها تفاهمنامه، قصد برای انجام فعالیت مشترک تعریف شده و ضمانتی برای اجرا ندارد؛ از این رو اغلب برای تحقق اهداف، تفاهمنامه‌ها را به قرارداد تبدیل می‌کنند.

مشکلات بانکی

شریعتی در ادامه صحبت‌های خود به مشکلات روند اداری برای اختصاص تسهیلات مالی به فعالان معدنی اشاره کرد و گفت: مشکلات بانکی و تسهیلاتی معدنکاران تنها به الزام‌آور نبودن تفاهمنامه‌ها منحصر نشده و اغلب دیده می‌شود که متن قانون در زمینه تخصیص منابع مالی به فعالان معدنی رعایت نمی‌شود. براساس قانون معادن، بانک‌ها باید پروانه‌های بهره‌برداری را به‌عنوان یک وثیقه معتبر برای ارائه تسهیلات به معدنکار بپذیرند که در عمل این قانون اجرایی نمی‌شود؛ بنابراین تدوین و عقد تفاهمنامه‌ها و مقررات جدید راهکاری برای حل مشکلات نیست و تنها عمل به بندهای درج شده در قانون، حداقل وظیفه‌ای است که باید در دستور کار نهادها و سازمان‌های مرتبط قرار گیرد.

این فعال معدنی مهم‌ترین گره فعالیت‌های معدنی را اجرای قانون توصیف کرد و گفت: هیچ ضمانتی بالاتر از قانون نیست و هیچ کاستی در تدوین آن وجود ندارد، بلکه مشکل اصلی در اجرای قانون توسط نهادهای مختلف است.

همکاری دولت با دستگاه‌های قضایی

شریعتی در ادامه شرایط تخصیص تسهیلات به معدنکاران خرد بخش خصوصی را دشوارتر از سایرین عنوان کرد و افزود: همان‌طور که در صحبت‌های قبلی اشاره شد، تا امروز تفاهمنامه‌های موجود بانکی منجر به تحول بزرگی در روابط بین معدنکاران و بانک‌ها نشده است. البته در این زمینه نباید نقش روابط فردی و به‌نوعی استفاده از رانت را در دریافت تسهیلات توسط برخی معدنکاران فراموش کرد. یعنی برخی از معدنکاران برای دریافت تسهیلات و وام به‌دلیل وجود موانع زیاد در این راه، مجبور به استفاده از روابط فردی خود هستند؛ به‌بیانی ساده‌تر معدنکار از نظر حقوقی در جایگاهی قرار گرفته که توانسته بانک را برای تسهیلات مجاب یا راضی کند.

البته این‌گونه نیست که روند مذکور برای دیگر معدنکاران بخش خصوصی نیز برقرار و شایع باشد. این فعال معدنی در پایان تاکید کرد: اجرایی کردن قانون تنها برعهده دولت نیست و رسیدگی به این موضوع ورود موثر دستگاه‌های قضایی را نیز می‌طلبد. در پایان نیز باید به اهمیت گره‌گشایی از فعالیت‌های معدنی توسط دولت اشاره کرد و مهم‌ترین اقدامی که در این موضوع و حل مشکلات بخش معدنی باید صورت گیرد، توجه به قانون و اجرای آن به‌عنوان یک ابزار مهم سیاست‌گذاری است.

> تفاهمنامه‌های بانکی در راستای حمایت از فعالیت‌های معدنی منعقد شده و منافع آن شامل حال تمام فعالان معدنی خواهد شد. به این جهت بعید به‌نظر می‌رسد معدنکاری برای اخذ تسهیلات اقدام کند اما این منابع به او اختصاص نیابد

واگذاری منابع مالی به بانک‌ها

امیر صباغ، مدیر اقتصادی و توسعه سرمایه‌گذاری ایمیدرو در گفت‌وگو با «روزگارمعدن»، به تشریح جزئیات تفاهمنامه‌های بانکی منعقدشده میان ایمیدرو و بانک‌ها برای حمایت از معدنکاران پرداخت و گفت: هدف اصلی از انعقاد تفاهمنامه‌های بانکی، تامین منابع مالی بانک‌ها برای پرداخت به معدنکاران است؛ به‌عبارتی این تفاهمنامه‌ها منابع مالی بانک‌ها را براساس جریان نقدینگی که در شرکت‌های بزرگ معدن و صنایع معدنی وجود دارد، تقویت می‌کند و در ادامه بانک در قالب اعتبار یا سرمایه در گردش یا وام توسعه‌ای این نقدینگی را در اختیار صاحبان معادن و متقاضیان دریافت تسهیلات بانکی برای فعالیت‌های معدنی قرار می‌دهد.

صباغ در ادامه مفهوم جذب منابع برای بانک‌ها را تشریح کرد. او حمایت ایمیدرو از بانک‌ها را بخش اصلی این تفاهمنامه‌ها عنوان کرد و در این باره توضیح داد: جذب منابع بانک‌ها به این معناست که طرح واگذاری منابع مالی برای اجرای تفاهمنامه‌های بانکی-معدنی آماده‌سازی و در نهایت منابع مالی این طرح‌ها به بانک‌ها پرداخت شده‌اند.

تخمین زده می‌شود در مسیر توسعه تفاهمنامه‌های بانکی، به‌زودی حدود ۱۰۰ هزار میلیارد تومان منابع مالی برای بانک‌ها فراهم کنیم.

اعتبارسنجی فعالیت‌های معدنی

مدیر اقتصادی و توسعه سرمایه‌گذاری ایمیدرو در ادامه سخنان خود تسهیلات بانکی را برای عموم متقاضیان عنوان کرد و گفت: تفاهمنامه‌های بانکی در راستای حمایت از فعالیت‌های معدنی منعقد شده و منافع آن شامل حال تمام فعالان معدنی خواهد شد.

به این جهت بعید به‌نظر می‌رسد معدنکاری برای اخذ تسهیلات اقدام کند اما به او اختصاص نیابد؛ هرچند پرداخت این منابع منوط و مشروط به تایید و پذیرش بانک‌هاست؛ به‌عبارتی بانک‌ها در قدم نخست طرح‌های ارائه‌شده ازسوی متقاضیان دریافت وام را بررسی می‌کنند و اعتبار فعالان معدنی و توانایی بازپرداخت وام توسط آنها را می‌سنجد.

به‌تبع این بررسی وام به افرادی که واجد شرایط و صلاحیت موردنظر باشند، اختصاص خواهد یافت.

سخن پایانی...

تسهیل روابط بین بانک‌ها و صاحبان معادن به‌عنوان فعالان اقتصادی، مسئله مهمی است که به‌عقیده کارشناسان این بخش، در صورت بی‌توجهی به آن می‌تواند لطمات جبران‌ناپذیری به بخش معدن و صنایع معدنی کشور وارد کند؛ از همین‌رو انتظار می‌رود در سال جاری شاهد اقدامات موثرتری در این زمینه باشیم.

در نشست کمیسیون معدن اتاق ایران مطرح شد:

واردات ماشین‌آلات به معنی مقابله با تولید داخل نیست

اعضای کمیسیون معدن اتاق ایران تصمیم گرفتند سازوکار واردات ماشین‌آلات معدنی در کنار استفاده از تولیدات داخلی مشروط بر رعایت استانداردها را در ستاد تسهیل مطرح و نهایی کنند. به گزارش روابط عمومی اتاق بازرگانی صنایع، معادن وکشاورزی ایران، در تازه‌ترین نشست کمیسیون معدن اتاق ایران درباره چگونگی ورود ماشین‌آلات معدنی، حمایت از ساخت داخل و راه‌های مشارکت در آن، بحث و مقرر شد سازوکار واردات ماشین‌آلات نو و مستعمل معدنی در کنار تامین بخشی از نیاز موجود از طریق تولیدات داخلی مشروط بر رعایت استانداردها و کیفیت لازم در نشست ستاد تسهیل مطرح و مشخص شود. مطالبه معدن‌کاران درباره تعریف سازوکاری دقیق برای واردات ماشین‌آلات نو و مستعمل معدنی در کنار استفاده از تولیدات داخلی و حمایت لازم از آنها حدود دو سال است که در دستورکار تشکل‌های این حوزه قرار گرفته است. در این رابطه وقفه چندساله برای تامین ماشین‌آلات و دستگاه‌های معدنی موجب شده معادن متعددی دچار معضل جدی شوند، چراکه سازوکار مشخصی برای این بخش تعریف نشده است. در این بین معدن‌کاران معتقدند باید معادن بزرگ و کوچک را از هم جدا ببینیم و واردات را برای معادن بزرگ، آزاد و درباره معادن کوچک و متوسط آن را به صورت هوشمند مدیریت کنیم. از طرفی بحث نرخ و کیفیت تولیدات داخلی باید مورد توجه باشد و زمینه رقابت سالم را در این بخش مهیا کنیم. در هر صورت امروز به دلیل طولانی شدن روند تصمیم‌گیری، معادن، آسیب‌های جدی را متحمل شده‌اند. در حالی که معدن‌کاران خواستار برداشته شدن انحصارها هستند و بر لزوم آزادسازی واردات با توجه به نوع معدن، تاکید دارند، سازندگان ماشین‌آلات معدنی، بی‌توجهی به ظرفیت‌های داخلی برای تولید را مورد انتقاد قرار داده و خواستار طراحی سازوکاری برای حمایت از واحدهای تولیدکننده که توان و دانش فنی لازم را دارند، هستند. با این اوصاف، کمیسیون معادن و صنایع معدنی اتاق ایران در تازه‌ترین نشست خود با هدف سامان دادن به این مسئله، نشستی را برگزار کرد. در این جلسه ابراهیم جمیلی، رئیس کمیسیون معدن اتاق ایران، اتخاذ یک تصمیم درباره موضوع و ارجای آن به ستاد تسهیل و دفاع از توافق‌های صورت گرفته توسط اعضای کمیسیون و فعالان معدنی کشور را برای جلوگیری از ورود آسیب جدی به این بخش، ضروری خواند و تصریح کرد: رسیدن به سازوکاری یکپارچه که مورد تایید همه معدن‌کاران و متولیان امر باشد به نفع کل بخش معدن است.

این فعال اقتصادی پیشنهاد تشکیل ۵ کنسرسیوم شامل پیمان‌کاران بزرگ، معادن بزرگ، معادن شن و ماسه، معادن کوچک و متوسط و سازندگان و تولیدکنندگان ماشین‌آلات معدنی را مطرح کرد و گفت: هر کدام از این ۵ کنسرسیوم، شرایط خاص خود را دارند و می‌توان با این تقسیم‌بندی، همکاری خوبی بین فعالان معدنی کشور تعریف کرد. ویژگی کنسرسیوم، تبدیل تک‌روی‌ها به همکاری است که اعضای کمیسیون معادن اتاق ایران آن را قبول دارند. این عضو هیات نمایندگان اتاق ایران حمایت از تولید داخل را رسالت کمیسیون معادن اتاق ایران دانست و تصریح کرد: برقراری شرایط برای واردات ماشین‌آلات معدنی به هیچ عنوان به معنای مقابله با تولید داخل نیست، بلکه هدف، تامین نیازهای داخلی است که توسط تولیدات داخلی تامین نمی‌شود. ایجاد رقابت سازنده در این فضا به نفع بخش معدن خواهد بود. در ادامه اعضای کمیسیون شناسایی دقیق نیازهای داخلی به صورت سالانه و بررسی توان داخلی برای تامین این نیازها و برقراری امکان تامین آنچه در داخل قابل پاسخگویی نیست از طریق واردات و موضوع واردات ماشین‌آلات دست دوم با توجه به نبود توان مالی برای خرید ماشین‌آلات نو به ویژه توسط معادن کوچک و متوسط به عنوان یک راهکار مطرح شد. در این جلسه معدن‌کاران تامین نیاز معادن به ماشین‌آلات، ارائه خدمات پس از فروش، سرویس و نگه‌داری ماشین‌آلات را انتظار خود از نظام تولیدی عنوان کردند و تاکید دارند اگر چنین امکانی به طور کامل فراهم نیست، نباید مانع واردات شد. در این بین عرضه ماشین‌آلات بر اساس نرخ رقابتی و با کیفیت قابل قبول خواسته‌ای بود که موردتاکید قرار گرفت. هرچند سازندگان ماشین‌آلات معدنی ضمن مخالفت با واردات ماشین‌آلات دست دوم از امکان واردات آنچه در داخل تولید نمی‌شود، سخن گفتند؛ اما از دولت خواستند تا سازوکار مشخصی را برای این مسئله تعریف کنند تا حمایت لازم از آنها صورت گیرد. در نهایت با توجه به گفت‌وگوهایی که بین دو طرف صورت گرفت، اعضا تصمیم گرفتند سازوکار امکان واردات ماشین‌آلات نو و مستعمل معدنی در کنار خرید تولیدات داخلی مشروط بر رعایت استانداردها و کیفیت لازم از سوی تولیدکنندگان را در جلسه ستاد تسهیل مطرح و نهایی کنند.

اخبار

انتصاب رئیس جدید هیات مدیره گل‌گهر

حمیدرضا فولادگر به سمت رئیس هیات مدیره شرکت معدنی و صنعتی گل گهر منصوب شد.

به گزارش ایراسین، شرکت معدنی و صنعتی گل گهر اعضای هیات مدیره و نمایندگان آنها را معرفی کرد. همچنین آقای حمید رضا فولادگر به عنوان رئیس هیات مدیره و محمد حسین ایرانمنش به عنوان نایب رئیس هیات مدیره معرفی شدند.

امکان ثبت درخواست پروانه اکتشاف معادن فراهم شد

با دستور معاونت معدنی وزارت صمت، امکان ثبت درخواست صدور پروانه اکتشاف برای همه متقاضیان معدنی فراهم شد.

به گزارش خبرگزاری صداوسیما، رضا محتشمی پور معاونت معدنی وزارت صمت در نامه‌ای به سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت ۳۱ استان و جنوب کرمان و مناطق آزاد قشم، چابهار، ارس و ماکو به شماره ۶۰/۳۶۹۰۴ به تاریخ ۱۴۰۱/۰۱/۳۰ از اتمام عملیات به روزرسانی سامانه کاداستر (حدنگار) و برقراری امکان ثبت درخواست صدور پروانه اکتشاف براساس زمان بندی تعیین شده خبر داد.

در این نامه آمده است: با عنایت به اتمام عملیات به روز رسانی سامانه کاداستر (حدنگار) و انجام اصلاحات فنی ضروری، امکان ثبت درخواست صدور پروانه اکتشاف طبق جدول زمانی پیوست برای تمام متقاضیان برقرار خواهد شد.

همچنین با توجه به اتمام مطالعات برخی پهنه‌های اکتشافی کشور، مابقی پهنه‌ها و تمامی محدوده‌های مشمول آزادسازی روزانه نیز همزمان با دسترسی ثبت درخواست صدور پروانه اکتشاف هر استان، آزاد خواهد شد.

ثبت ۷ رکورد کیفیت در گل‌گهر

معاون بهره‌برداری مجتمع گل‌گهر گفت: با تلاش تمامی کارکنان گل‌گهر، پیمانکاران و پشتیبانی همه مدیریت‌ها، ۷ رکورد کیفیت و ۴ رکورد تولید در بخش‌های مختلف شرکت گل‌گهر در فروردین‌ماه ۱۴۰۱ ثبت شد.

به گزارش گهرپرس، علی پورمعصومی گفت: تولید ماه کارخانه خطوط ۱و۲و۳، تولید ماه کارخانه خط ۴، تولید ماه کارخانه خطوط ۵و۶و۷، تولید ماه کارخانه غبار، تولید ماه پلت فید مگنتیت و تولید ماه کارخانه گندله‌سازی یک و دو به لحاظ کیفیت رکورد زده‌اند.

وی درباره ثبت رکوردهای تولیدی نیز اظهارکرد: تولید ماه کارخانه گندله‌سازی شماره یک با تناژ ۵۶۳۵۲۳ و تولید ماه کارخانه گندله‌سازی دو با تناژ ۵۴۶۴۹۰ و تولید ماه کارخانه هماتیت با تناژ ۸۹۵۵۲ همگی ثبت رکورد داشته‌اند.

پورمعصومی همچنین مجموع تولید ماهانه گندله مجتمع با تناژ ۱۱۱۰۰۱۳ را رکوردی دیگر معرفی کرد.

افزایش ۵۴ درصدی فروش «ککگهر»

فروش شرکت سنگ آهن گهرزمین (ککگهر) در سه ماهه نخست سال مالی منتهی به ۱۴۰۱/۰۹/۳۰ با افزایش ۵۴ درصدی نسبت به مدت مشابه در سال قبل به ۷۱، ۳۶۱، ۸۲۲ میلیون ریال رسید.

به گزارش ماین نیوز، همچنین فروش ککگهر در اسفند ماه ۱۴۰۰ با افزایش ۹۲ درصدی نسبت به مدت مشابه در سال قبل به ۳۳، ۹۱۶، ۹۲۲ میلیون ریال رسید.

از مجموع فروش ککگهر در سه ماهه نخست سال مالی جاری ۶۵، ۵۳۵، ۰۳۴ میلیون ریال مربوط به فروش داخلی و ۵، ۸۲۶، ۷۸۸ میلیون ریال مربوط به فروش صادراتی بود. میزان تولید شرکت سنگ آهن گهرزمین در سه ماهه نخست سال مالی ۱۴۰۱ به شرح زیر بود: کلوخه سنگ آهن، ۴، ۱۷۸، ۵۲۷ تن، کنسانتره سنگ آهن، ۱، ۴۹۸، ۱۷۶ تن، سنگ آهن دانه‌بندی شده، ۱، ۹۲۵، ۱۵۶ تن، گندله، ۹۶۷، ۷۲۵ تن.

روزگار معدن
گفت‌وگو
۴ دوشنبه
۵ اردیبهشت ۱۴۰۱
۲۳ رمضان ۱۴۴۳
۲۵ آوریل ۲۰۲۲
سال پنجم ● شماره ۸۲۶

شفاف‌سازی یک

فاطمه امیراحمدی: ابتدای هفته گذشته ، فهرست برخی ابربدهکاران بانکی منتشر شد؛ کسانی که بیش از ۱۰۰ میلیارد تومان بدهی بانکی دارند. با پیگیری رئیس‌جمهوری، وزیر امور اقتصادی و دارایی و رئیس کل بانک مرکزی، فهرست ابربدهکاران بانکی بیش از ۱۰ بانک دولتی و خصوصی منتشر شد.

ما در حال حاضر در کشور ۸ بانک دولتی و ۱۸ بانک خصوصی و تعدادی بانک قرض‌الحسنه و موسسه اعتباری غیربانکی داریم که قرار است در آینده با انتشار کامل فهرست بدهکاران از سوی آنها و همچنین اضافه شدن سایر بدهکاران، این فهرست مفصل‌تر و دقیق‌تر شود. البته تا لحظه‌ای که فهرست کامل از سوی بانک‌ها منتشر نشود، عدالت رعایت نشده است.

از سوی دیگر، مدیرعامل اسبق بانک صادرات در گفت‌وگو با فارس با تاکید بر ضرورت انتشار فهرست بدهکاران بانکی بالای هزار میلیارد تومان، عنوان کرده که دو شرکت بزرگ ایران‌خودرو و سایپا بیش از ۱۰۰ هزار میلیارد تومان بدهی بانکی دارند اما اسامی آنها اعلام نشده است.

احمد حاتمی‌یزدی گفته با بررسی فهرست منتشر شده، مشخص می‌شود که اولا وام‌های کلان بالای هزار میلیارد تومان به چشم نمی‌خورد و نشان می‌دهد بانک‌ها هم در اعلام اسامی بدهکاران کلان شرکت‌های بزرگ و بدهکاران بزرگ بالای هزار میلیارد تومان، هنوز شک دارند.

در فهرست منتشرشده از سوی بانک مرکزی، بعضی از بدهکاران در ارتباط با رسانه‌ها از نحوه انتشار اظهار ناراحتی کرده و آن را عادلانه نمی‌دانند و معتقدند تولید و کارهای بزرگ نیاز به حمایت بانک‌های بزرگ دارد و گرفتن وام و تسهیلات ضروری است و فقط اسامی افرادی باید منتشر می‌شد که در بازپرداخت تسهیلات خود، خطای و اقدامی غیرقانونی کرده‌اند، وگرنه تولید در ابعاد بزرگ، بدون همکاری بانک‌ها و دولت امکان‌پذیر نیست.

یکی از کسانی که در فهرست ابربدهکاران بانکی از سوی بانک ملی نام وی اعلام شده، محمد ضرابیه، مدیرعامل شرکت یزدباف است؛ درباره وی اعلام شده که ضرابیه با تاسیس ۶ شرکت متفاوت (کاغذی) و با نام هر شرکت از بانک ملی تسهیلات کلانی دریافت کرده است.

در گزارش همشهری‌آنلاین آمده «به‌نظر می‌رسد ثبت و تاسیس شرکت‌های گوناگون، ترفندی است که بیشتر ابربدهکاران بانکی برای دستیابی به تسهیلات کلان به‌کار برده‌اند.

شرکت‌هایی که ممکن است بیشترشان وجود خارجی نداشته و تنها نامی باشند روی کاغذپاره‌های بروکراسی بانکی». همشهری‌آنلاین در ادامه پرسیده «محمد ضرابیه، جزو سهامداران بانک سامان است. چطور چنین فردی نمی‌توانسته بدهی‌اش به بانک ملی را پرداخت کند؟ مگر می‌شود فردی بانک داشته باشد، آن وقت نتواند بدهی خود به بانک دیگری را پرداخت کند؟ اصلا چرا باید از بانکی دیگری وام بگیرد؟»

شفاف‌سازی یک شفاف‌سازی

در ادامه روزگار معدن به سراغ این صنعتگر رفت و در زمینه ابهامات موجود درباره شرکت‌های کاغذی و بدهی این شرکت‌ها به‌عنوان نمونه‌ای از این ابربدهکاران بانکی به بانک ملی در حالی که خود سهامدار بانک سامان است با وی گفت‌وگو کرد تا وضعیت این فهرست‌ها را به مرور مورد واکاوی قرار دهد.

همین ابتدا از جناب محمد ضرابیه، مدیرعامل شرکت یزدباف که با روی گشاده، این گفت‌وگو را پذیرفتند، تشکر و قدردانی کرده و از سایر ابربدهکاران بانکی دعوت به گفت‌وگو می‌کنیم و امیدواریم مورد پذیرش آنها در جهت کمک به صنعت و تولید قرار گیرد و با این کار گامی بزرگ برداشته شود.

◉ ما به عنوان رسانه تخصصی حوزه صنعت و تجارت اعتقاد داریم که باید تسهیلات بانکی در بخش مولد هزینه شود تا در نهایت برای تمام افراد جامعه رفاه به ارمغان آورد. همچنین ارائه هرگونه تسهیلات به بخش تولید را ضروری می‌دانیم و بدیهی است در کارهای بزرگ، اعداد و ارقام هم بزرگ است. این روزها با اعلام اسامی تعدادی از صنعتگران و تولیدکنندگان با عنوان ابربدهکار بانکی، جو هیجانی در جامعه پدید آمده است. برای یک فرد عادی که نمی‌تواند یک وام چند میلیونی دریافت کند، اعداد میلیاردی در حوزه صنعت، خیلی زیاد است. ما در این گفت‌وگو می‌خواهیم ببینیم که به‌نظر شما، آیا این شیوه اعلام فهرست ابربدهکاران و هیجانی کردن جامعه کار درستی است؟ آیا اعداد اعلام شده، واقعی هستند؟ درحال‌حاضر این شرکت به‌عنوان نمونه چقدر به بانک‌ها بدهی دارد؟

یزدباف از بزرگ‌ترین شرکت‌های نساجی و یکی از قدیمی‌ترین شرکت‌هایی است که هنوز فعال و شاداب به‌کار خود مشغول است. حجم فروش این شرکت برای سال جاری حدود هزار میلیارد تومان پیش‌بینی شده که این آمار سال گذشته حدود ۶۰۰ میلیارد تومان بوده است. به‌طور قطع، هر تولیدکننده‌ای برای تامین سرمایه در گردش وابسته به منابع بانکی است.

یزدباف برای استفاده از منابع مالی بانک‌ها، وام نمی‌گیرد، بلکه چک‌هایی که از مشتریان خود دریافت می‌کند و مدت‌دار است را به بانک‌ها می‌فروشد و آنها با کم‌کردن سود خود، پول چک را می‌پردازند و در زمان سررسید که چک وصول شد، پول خود را دریافت می‌کنند.

در واقع مشکل نقدینگی کارخانجات از زمانی آغاز شد که به برکت فروش بالای نفت، دلار با نرخ پایین و به وفور به کشور سرازیر و واردات کالا و از جمله منسوجات با حجم بالا انجام شد. این مسئله مربوط به اواخر دولت هشتم و دولت نهم و دهم است. در این دوره، تولید داخل سودده نبود و نمی‌توانست با کالاهای خارجی که با دلار ارزان وارد کشور می‌شدند، وارد رقابت شود. به‌عنوان مثال، پارچه از ترکیه متری ۱۰ هزار تومان وارد می‌شد، در حالی که برای تولیدکننده داخلی هزینه تولید همان پارچه، متری ۱۱ هزار تومان بود.

در این دوره، صنعتگرانی که تسهیلات دریافت کردند، دیگر قادر به بازپرداخت آن نبودند، چراکه متعهد بودیم حقوق کارگران را به‌روز بپردازیم، تعدیل نیرو نکردیم و بانک‌ها به ما اعتماد داشتند، زیرا مشتری ۶۵ ساله آنها بودیم. البته رقم این وام‌ها بالا نبود اما به‌دلیل مسائلی که به آن اشاره شد، صنعتگر قادر به بازپرداخت تسهیلات نبود و بدهی‌ها معوق شد و جریمه دیرکرد، حجم بدهی‌ها را افزایش داد.

ما در شرکت یزدباف، کارمان را با همه مشکلات به صورت کج‌دارومریز ادامه دادیم و با بانک‌ها صحبت کردیم که در چنین شرایطی با ما همکاری داشته باشند. تاکید می‌کنم، وامی گرفته نشده که خارج از کارخانه سرمایه‌گذاری شده باشد. وام گرفتیم که کارخانه را حفظ کنیم و در این میان، برای سرپا نگه داشتن تولید، بدهی‌ها معوق شد.

اگر همان زمان کارخانه را تعطیل و ۲ هزار نفر نیروی کار بیکار می‌شدند، با فروش اموال کارخانه، ضمن پرداخت بدهی بانک، سودی که نصیب سهامداران این شرکت می‌شد، بیشتر از امروز بود اما اگر این کارخانه که از سال ۱۳۳۵ در حال فعالیت است، تعطیل می‌شد، دیگر کسی قادر به راه‌اندازی چنین کارخانه‌ای با شرایط اقتصادی که کشور در آن قرار گرفته، نبود.

فقط سالن شرکت یزدباف ۱۳۰ هزار متر است. در آن زمان، ۲ هزار نفر به‌طور مستقیم و هزار نفر به‌طور غیرمستقیم در این کارخانه مشغول کار بودند. در سایر شرکت‌ها مانند بهمن، پلاستیران و... هم که هیچ‌کدام کاغذی نیستند و بعضی‌ها درباره آنها بی‌انصافی کردند نیز وضعیت همین‌گونه بود.

در چنین شرایطی، بسیاری از صنعتگران مانند آزمایش، ارج، پارس‌الکتریک، نساجی مازندران و... کارخانه‌های خود را تعطیل کردند و به این ترتیب خود را از بدهکاری نزد بانک‌ها نجات دادند، در نتیجه آنهایی که کارخانه را به‌خاطر مملکت و چند هزار کارگر منحل نکردند، گرفتار شدند.

باورمان این بود که شرایط به همین منوال ادامه پیدا نمی‌کند. امروز هم خوشبختانه شرکت یزدباف در حوزه نساجی در بازارهای بین‌المللی حرف برای گفتن دارد و علاوه‌بر اشتغال برای جوانان کشور، تولیدش هم به‌نفع مردم است. حالا درست در شرایطی که همه سختی‌ها رفع شده و شرکت در شرایط مناسب قرار گرفته، این قصه علم شده است.

◉ مردم این نفع را چگونه احساس کنند؟

قیمت محصولات این شرکت نسبت به سایر تولیدات در این حوزه پایین‌تر است؛ به‌ویژه اینکه نرخ پارچه را در استان یزد نسبت به دو سال گذشته کاهش داده‌ایم. در یزد، قیمت پارچه افزایش نیافته و در تمام شعب یزدباف، قیمت‌ها پایین نگه داشته شده است. این موضوع در یک بررسی میدانی از سوی رسانه‌ها قابل پیگیری است.

◉ یعنی با زیان در حال فروش محصولات هستید؟

خیر. با سود معقول محصولات را عرضه می‌کنیم.

◉ این سود معقول چند درصد است؟

بین ۱۰ تا ۱۸ درصد است. در حال‌حاضر کارخانه به سود معقول رسیده و تمام بدهی‌های معوق خود را به‌روز کرده است. اسفند سال گذشته رئیس شعبه فردوسی بانک ملی و کارشناسان آن، سفری به استان یزد داشتند و وضعیت فعالیت کارخانه یزدباف را بررسی کرده و گزارش ارائه دادند.

◉ یزدباف درحال‌حاضر بدهی معوق دارد؟

خیر بدهی معوق ندارد.

◉ پس چرا نام محمد ضرابیه و شرکت یزدباف در فهرست ابربدهکارانی که بدهی خود را نمی‌پردازند، آمده است؟

این را از بانک ملی بپرسید. در طول سال گذشته، بدهی‌های معوق این شرکت پرداخت و به‌روز شده که نامه‌های آن موجود است و هم‌اکنون آن را در اختیار شما قرار می‌دهیم.

◉ در رسانه‌ها از محمد ضرابیه و ۶ شرکتی نام برده شده که درباره آنها معتقدند فقط در حد سوله و کاغذی بوده و تسهیلات کلان از بانک ملی دریافت کرده‌اند. در حال‌حاضر، وضعیت فعالیت این شرکت‌ها چگونه است و چرا بدهی مربوط به تسهیلات این شرکت‌ها پرداخت نمی‌شود؟

تمام این شرکت‌ها فعالیت دارند و سوله‌ها خالی و کاغذی نیستند.

شرکت یزدباف فقط ۱۳۰ هزار متر سالن با تجهیزات بسیار دارد و هزار نفر شاغل در کارخانه آن فعالیت دارند و بیش از هزار نفر را در کسب‌وکارهای خانگی (زنانی که در منزل سفارشات را می‌دوزند و تحویل می‌دهند.) مشغول به کار کرده است.

شرکت بهمن که در حوزه یخچال‌سازی با برند فیلور فعالیت دارد، ۲۳۰ هزار متر زمین و ۷۰ هزار متر ساختمان دارد که در آن حدود ۳۰۰ کارگر مشغول به‌کار هستند. البته این کارخانه به دلایل متعدد که به بخشی از آنها اشاره کردم، مشکلاتی دارد که امیدواریم امسال رفع شده و سال آینده شاهد رشد تولید مناسب در این شرکت باشیم.

◉ یعنی تولید در این کارخانه متوقف شده است؟

خیر. تولید در این شرکت جریان دارد. مشکلات کارخانه بهمن به کمبود نقدینگی برمی‌گردد که قدرت سرمایه‌گذاری برای آوردن قالب‌های جدید را از ما گرفته است. این شرکت در حال‌حاضر زیان انباشته دارد، چون همان‌طور که گفتم، سرازیر شدن کالاهای خارجی و از جمله انواع یخچال و فریزر در بازار به برکت ارزهای حاصل از فروش نفت سبب شد بخش بزرگی از صنعت داخل تعطیل شود. شرکت بهمن، اواخر دهه ۶۰ و اوایل دهه ۷۰ راه‌اندازی شد. من در این شرکت، یک مدیر هستم و صاحب کارخانه نیستم. ۵۲ درصد سهام شرکت بهمن برای بنیاد صندوق گروه توسعه اقتصادی تدبیر وابسته به ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره) است و مدیران این شرکت را این بنیاد تعیین می‌کند.

◉ سهم شما در شرکت بهمن و یزدباف چقدر است؟

من و همه خانواده ضرابیه، کمتر از ۲.۵ درصد در شرکت بهمن سهم داریم. سهامداران شرکت بهمن ۶ هزار نفر هستند. در شرکت یزدباف هم شاید این سهم به ۴ درصد برسد، زیرا این شرکت هم ۸ هزار نفر سهامدار دارد و سهم بنیاد صدوق در این شرکت ۲۰ درصد است.

◉ در سایر شرکت‌ها وضعیت تولید چگونه است؟

شرکت پلاستیران، در حوزه قطعات پلاستیکی فعالیت دارد و محصولات این شرکت نیازهای بخش خودروسازی، کشاورزی، پتروشیمی و... را تامین می‌کند. اشتغالزایی انجام‌شده در این شرکت نیز حدود ۲۷۰ نفر است.

تمام شرکت‌ها در بورس حضور داشتند اما هنگامی که به زیان انباشته رسیدند، از بازار سرمایه حذف شدند. البته پلاستیران همچنان در بورس فعال بوده و سودده است و تمام بدهی‌های این شرکت به بانک از سال ۹۸ به‌روز شده است و فقط حدود ۶ میلیارد تومان از بدهی‌های آن باقی مانده که در قالب تقسیط در حال پرداخت است.

◉ سهم خانواده ضرابیه در این شرکت چقدر است؟

حدود ۱.۵ درصد. در شرکت‌ها بیشتر بخش مدیریت با من است، چون جز تولید کاری دیگر بلد نیستم.

◉ از شرکت چهارم بگویید.

شرکت چهارم، طارق تجارت است که حدود ۱۰ سال قبل فروخته شده و به‌دلیل بدهی در گرو بانک ملی بوده است. فروش آن رسمی انجام شده و بانک ملی هم در جریان این فروش به فرد دیگری بوده است. قسط‌های آن پرداخت شده است. این کارخانه حدود ۱۰ میلیارد تومان قیمت‌گذاری می‌شود و بدهی آن به بانک ملی حدود ۶۰ میلیون تومان است که شاید مبلغی از آن معوق شده باشد. به هر حال این کارخانه ۱۰ سال پیش فروخته شده و اصلا ۶۰ میلیون تومان عددی نیست که بخواهد اعلام شود.

◉ شرکت‌های دیگر چطور؟

شرکت‌های پنجم و ششم، ایران‌برک و نوپوش هستند. من هیچ زمانی از اعضای هیات‌مدیره این دو شرکت نبوده‌ام. سهام شرکت ایران‌برک پس از انقلاب بین یزدباف، پلاستیران، گروه بنیاد صدوق و... تقسیم شد که حدود ۵۰ تا ۶۰ درصد از سهام آن را دارند. ۲۰ درصد از سهام این شرکت هم متعلق به بانک سپه و حدود ۶ درصد آن برای بانک ملی است. هنگامی که این شرکت را حدود ۱۵ سال قبل خریداری کردیم، بانک سپه عضو هیات‌مدیره و مدیر این شرکت بود. در ادامه با مدیر بانک سپه از کارخانه بازدید داشتیم. این بازدید زمانی بود که کارخانه در حال خراب شدن بود. بانک سپه اعلام کرد کارخانه و تولید منحل شود. اینجا من مقصر بودم که نگذاشتم منحل و پرونده این شرکت بسته شود.

حالا کارخانه با ۱۳۰ هزار متر زمین و ۳۰ هزار متر سالن در رشت قرار دارد و به‌تازگی حدود ۲۰۰ نفر از زنان این شهر را به استخدام درآورده است. این شرکت هم راه‌اندازی شده و امیدوارم در نیمه نخست امسال، البته آن (کت‌وشلوار) مانند قدیم وارد بازار شود. ایران‌برک برای یزدباف کار می‌کند و شاید بدهی آن به یزدباف، حدود ۱۵ میلیارد تومان باشد اما به شخص من، بیش از این عدد بدهی دارد. به هر حال توانستیم کارخانه را سرپا نگه داریم و مانع تعطیلی آن شویم. سهم خانواده ضرابیه در این شرکت، حدود ۱۸ درصد است. متاسفانه بانک سپه به‌دلیل زیان کارخانه، خود را کنار کشید اما امروز که مشکلات را پشت‌سر گذاشته‌ایم، تمایل به همکاری دوباره دارد. در این میان، کارخانه هم از زیاندهی خارج شده و نیاز به سرمایه دارد تا تجهیزات اورهال و ماشین‌آلات نوسازی شوند.

◉ بدهی معوق این شرکت چقدر است؟

مکاتبات برای پرداخت بدهی این شرکت با بانک ملی انجام شده است. اصل وام ۸۰۰ میلیون تومان بوده که ۶۰ میلیون تومان بهره و ۴ میلیارد و ۷۰۰ میلیون تومان هم جریمه دیرکرد آن است. کل بدهی شرکت به بانک به ۵ میلیارد و ۶۰۰ میلیون تومان رسیده که با توافق‌های انجام شده احتمالا از جریمه دیرکرد ۴ میلیارد و ۷۰۰ میلیون تومانی آن مبلغی کسر می‌شود.

◉ چه زمانی این وام گرفته شده است؟

حدود ۸ سال پیش این وام دریافت شده است.

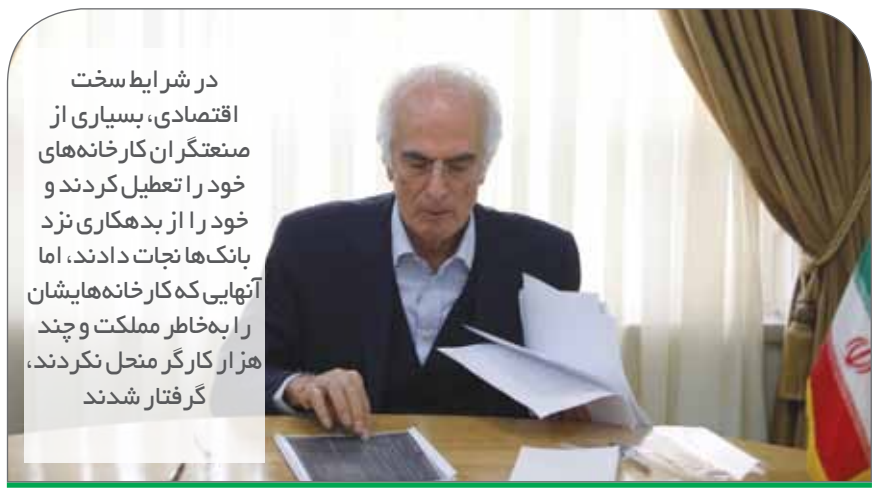
◉ چرا در این مدت، اقساط وام پرداخت نشده است؟

هنگامی که با دلار ارزان، کت‌وشلوار از ترکیه وارد ایران می‌شد، تولیدات این شرکت نتوانست در بازار با آنها رقابت کند و کاهش حجم فروش و افت تیراژ، طی آن سال‌ها، وضعیت امروز را برای شرکت رقم زد. تمام صنایع به‌دلیل ارز ارزان و قیمت بالای نفت، از گردونه رقابت حذف شدند. در این دوره، واردات رونق گرفت و از کوچک‌ترین کالاها مانند مهر و دسته بیل گرفته تا سنگ قبر وارد می‌شد.

◉ نوپوش چه میزان بدهی دارد؟

بدهی شرکت نوپوش، ۲۲۰ میلیون تومان اصل وام و یک میلیارد و ۳۰۰ میلیون تومان هم جریمه دیرکرد آن است.

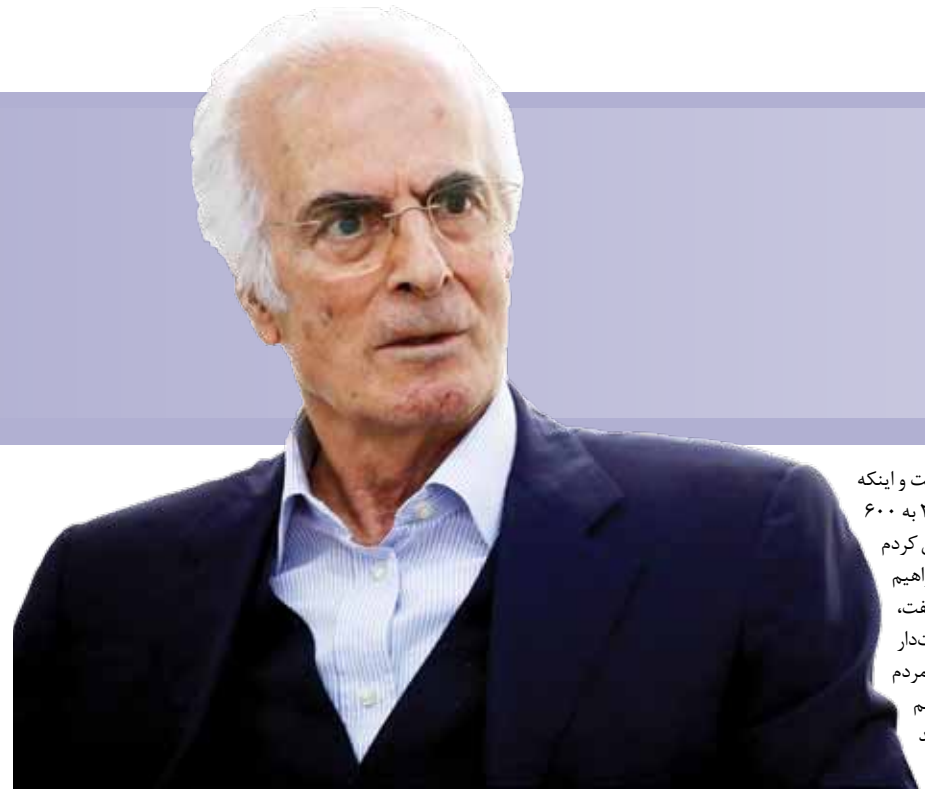
◉ می‌توان گفت، معضل صنایع در بخش تولید از نیمه

در شرایط سخت اقتصادی، بسیاری از صنعتگران کارخانه‌های خود را تعطیل کردند و خود را از بدهکاری نزد بانک‌ها نجات دادند، اما آنهایی که کارخانه‌هایشان را به‌خاطر مملکت و چند هزار کارگر منحل نکردند، گرفتار شدند

اتهام

دوم دهه ۸۰ آغاز شد؟

دقیقا. دلارهای ارزان و فراوان، صنایع گوناگون را تبدیل به ابربدهکاران بانکی کرد که برخی در میانه راه تولید را تعطیل کردند تا نخواهند به قیمت اعتبار اجتماعی‌شان، کارخانه را سرپا نگه دارند. فساد و رانت هم در چنین بستری ایجاد شد.

◉ آیا شرکت‌های فعال در بخش نساجی و پوشاک، صادرات هم دارند؟

برنامه‌های زیادی برای این شرکت‌ها تدوین شده است. در حال‌حاضر قرار است در کنار یزدباف، کارخانه‌ای دیگر برای تامین پارچه‌های گردباف و کشی برای تولید تی‌شرت راه‌اندازی شود. در این‌باره با یکی از شرکت‌های ایتالیایی قرارداد بسته شده که با همکاری دو شرکت ایرانی و ایتالیایی لباس‌های ورزشی و... در ایران تولید و ۵۰ درصد آنها از سوی شرکت ایتالیایی به بازارهای جهانی صادر شود.

◉ قرار است شرکت ایتالیایی در این زمینه سرمایه‌گذاری پولی داشته باشد؟

بله.

◉ شرایط تحریم فعالیت این شرکت ایتالیایی را در بازار جهانی با مشکل مواجه نخواهد کرد؟

در این بخش یکی از بانک‌ها کمک می‌کند و این همکاری با واسطه خواهد بود. جدا از این مسئله خود شرکت‌های فعال در حوزه پارچه و پوشاک مانند یزدباف به کشورهایی مانند ارمنستان صادرات دارند. طی مذاکراتی که با مقامات این کشور داشتیم، قرار است پوشاک ما از طریق ارمنستان به بازار روسیه صادر شود. نتایج مطالعاتی که کارشناسان بخش تجاری داشتند این است که محصولات ما چه در یزدباف و چه در ایران‌برک می‌توانند در تمام بازارهای جهانی حضور داشته باشند و با کالای خارجی وارد رقابت شوند و حتی سود داشته باشند. چنان‌که سال گذشته حدود یک میلیون دلار صادرات به ارمنستان انجام شد. تاکید دارم می‌توانیم وارد رقابت شویم، همان‌طور که در کالای خواب توانستیم با محصولاتی مرغوب‌تر و قیمت رقابتی‌تر، محصولات ترکیه را از بازار ایران حذف کنیم. این موضوع برای بیش از ۳ سال قبل است که بافت پارچه با یزدباف و دوخت آن با صنعتگران تبریز بود.

◉ در حوزه اشتغالزایی پیش‌تر تاکید داشتید که به‌دنبال ایجاد بسترهای اشتغال حتی برای زنان و مردانی هستید که به هر دلیلی زندانی هستند. در این بخش کاری انجام داده‌اید؟

بله. طی مذاکراتی که با سرپرست زندان‌های استان یزد داشتیم با تعدادی از زنان زندانی وارد همکاری شدیم و به‌ازای دوخت هر پیراهن یا شلوار یا هر البسه دیگری، از ما دستمزد دریافت می‌کنند. همکاری در پوشاک و دوخت خانگی به شکل قراردادی است. بیش از ۳ سال قبل هم به‌عنوان پایلوت، کارگاه کوچکی در حوزه دوخت شلوار با سرپرستی دو فارغ‌التحصیل رشته نساجی از دانشگاه امیرکبیر راه‌اندازی کردیم که در بازدید گروه ایتالیایی عنوان کردند سرعت دوخت دستی زنان این کارگاه از ماشین‌آلات صنعتی آنها بالاتر است. امروز حقوق زنان شاغل در این کارگاه به‌دلیل مهارت‌شان دو برابر وزارت کار است. برای رونق تولید و رفع مشکلات نقدینگی باید سرانه کار افزایش پیدا کند. در حوزه اشتغال زنان زندانی، برنامه امسال ما این است که تعداد آنها را از ۳۵ به ۶۰ نفر افزایش دهیم. در اشتغال خانگی هم با حدود ۱۰۰ خانه قرار داریم که در هر خانه بین ۵ تا ۱۵ خانم مشغول دوخت لباس هستند. پارچه به همراه طرح در اختیارشان قرار می‌گیرد و کالاهای سفارش شده، آماده تحویل می‌شوند.

◉ برنامه یزدباف در سال ۱۴۰۱ چیست؟

سه برابر کردن دوخت‌ودوز، یکی از برنامه‌های توسعه‌ای یزدباف در بخش پوشاک است و اینکه به‌عنوان مثال در دوخت شلوار تک از ۲۰۰ به ۶۰۰ هزار عدد برسیم. در نشستی با مسئولان عنوان کردم در ۵ سال آینده یکی از برندهای جهانی خواهیم بود. آدم‌هایی مانند من، به‌اصطلاح پوست‌کلفت، زیاد پیدا نمی‌شود. ۶۰ سال کار و مسئولیت‌دار داشتم و معتقدم در این درآمدزایی، تمام مردم کشورم سهم دارند. من تولیدکننده هم می‌توانم به‌راحتی شلوار ۲۰۰ هزار تومانی را چندصد هزار تومان بفروشم و بدهی بانک‌ها را تسویه کنم اما هنگامی که به‌اتفاق معتقدیم وضعیت درآمد مردم مطلوب نیست، من تولیدکننده نباید سود زیادی روی کالا بگیرم. تمام شرکت‌هایی که در آنها مدیریت دارم، سهامی عام هستند. افتخار تولیدکننده به اعتبار اجتماعی‌اش است، ممکن است در شرکتی ۳ درصد سهم داشته باشم اما ۶۰ درصد حق رای دارم که این به اعتماد افراد برمی‌گردد. شما ببینید در حال حاضر چه بلایی سر بورس آمده است. چه افرادی با چه ترفندی پول مردم را گرفتند. عده‌ای به امید سود بیشتر، وسایل ارزشمند خود را فروختند تا در بورس با توجه به تبلیغاتی که شد، سود کنند. چه شد؟ کسانی که در بازار سهام سودهای هنگفت بردند، از کجا به این سود رسیدند؟

شرکت‌های تولیدی سود زیادی ندارند اما با تبلیغات سهام شرکت‌ها را بی‌پایه بالا بردند تا مردم تشویق به خرید شوند، در حالی که ارزش واقعی سهام شرکت‌ها خیلی پایین‌تر بود. معتقدم در قانون بورس، نرخ سهام برای خرده‌سهامدار باید بر مبنای بازدهی باشد. افراد ناوارد مثلا هر سهم را ۲ هزار تومان خریدند و وقتی ارزش آن به ۲۰۰ تومان رسید، سرخورده از بازار سرمایه شدند. این سرنوشت تمام سهامداران خرد بود. چه کسی از آن ۲ هزار تومان سود برده، کسی که به کارگزار در بورس هم وعده داده است.

◉ با توضیحاتی که درباره شرکت‌ها ارائه شد، این شرکت‌ها سهامداران زیادی دارند اما فقط نام شما به‌عنوان ابربدهکار بانکی منتشر شده است. چرا؟

متاسفانه بله. وقتی از بدهی شرکت بهمن نام برده می‌شود، صاحب آن من نیستم که اسم من به‌عنوان بدهکار آمده است. شرکت بهمن بدهکار است که متعلق به گروه توسعه اقتصادی تدبیر است. ۵ عضو هیات‌مدیره دارد و ۵ نفر پشت سفته یا سندی که وام گرفته را امضا کرده‌اند که یکی از آنها محمد ضرابیه است که سهم او در این شرکت حداقل است.

◉ نام‌هایی که در این فهرست دیده می‌شود، بیشتر مربوط به شرکت‌های حقوقی بوده و محدود نام افراد حقیقی آمده است. چرا این رفتار دوگانه صورت گرفته است؟

این پرسشی است که باید بانک ملی پاسخ دهد.

◉ آیا برای انتشار فهرست، بانک‌ها بررسی کرده‌اند که چه بخشی از تسهیلات صرف تولید شده و چه بخشی از سوی کدام افراد حقیقی و حقوقی، خارج از صنعت هزینه شده است؟

با توجه به برخوردی که با بدهکاران شده، بعید است این تفکیک انجام شده باشد. بحث این است که درباره یک شرکت سهامی عام که دارای مجمع است و گزارش‌ها به مجمع داده می‌شود که سهامداران مختلف دارد، چرا باید این بدهی به پای یک نفر نوشته شود. تمام این شرکت‌ها سهامی عام هستند که درآمدشان و تسهیلات دریافتی آنها از بانک‌ها برای همان واحدهای صنعتی هزینه شده است. اگر امروز شرکت بهمن بیشترین بدهی را به بانک دارد، به این دلیل است که بزرگ‌ترین کارخانه یخچال‌سازی را در کشور ساخته است.

◉ قوانین بانکی چقدر باعث شده امروز نام تولیدکنندگان به‌عنوان ابربدهکار منتشر شود؟

در دوره‌ای پیش از انقلاب، بانک‌ها برای پرداخت تسهیلات برنامه‌ای دقیق داشتند و در حال‌حاضر هم دولت به‌دنبال این امر است. به‌عنوان مثال، بانکی که هزار میلیارد تومان وام می‌دهد باید ۴۰ درصد پول را برای تولید در نظر بگیرد و فلان درصد را مثلا برای اموری مانند وام ازدواج پرداخت کند. در حوزه کشاورزی، ساختمان‌سازی و... نیز درصدها باید مشخص شده باشند. در حال‌حاضر برای پرداخت تسهیلات این موارد رعایت نمی‌شود، چون در قوانین بانکی دیده نشده است. این خلأها وجود دارد. امروز ممکن است فردی شرکتی را راه‌اندازی کند و فردا به بانک مراجعه و به‌نام تولید فلان مبلغ وام درخواست و دریافت کند. معوقات بانکی و بدهی‌های کلان در این بخش‌ها هزینه شده است. در تولید واقعی شاهد این نوع بدهی‌های کلان نیستیم.

◉ تورم و شرایط اقتصادی در شکل‌گیری ابربدهکاران چقدر نقش داشته است؟

شکی نیست تورم سبب‌شده ارزش پایه پولی کشور افت کند و وضعیت معیشت مردم با چالش روبه‌رو باشد.

◉ آیا می‌توان گفت اگر تورم نبود نیاز به تسهیلات کمتر بود؟

در تورم تسهیلات به نفع وام‌گیرنده است اما در شرع آمده که دو طرف باید در سود و زیان شریک باشند. در دوره‌ای شرکت‌های تولیدی زیان کردند اما در این زیان بانک‌ها شریک نبودند. حالا که به سوددهی رسیده‌اند، بانک‌ها در حال زیان هستند، زیرا تورم ۴۰ درصد است اما سود بانکی بیش از ۱۸ درصد است و با توجه به مبلغی که به‌عنوان سپرده بابت پرداخت تسهیلات نزد بانک‌ها می‌ماند، این سود به حدود ۲۵ درصد می‌رسد. شاید بتوان گفت مدتی باب شد بدهکاران، پول بانک‌ها را پرداخت نکنند اما این روش ربطی به تولیدکنندگان واقعی مانند یزدباف ندارد.

بدهی اکثر صنعتگران و تولیدکنندگان در مقطعی از زمان معوق شده بود و بدهکار بانک شدند اما درحال‌حاضر با کاهش حجم ارز و حذف ارز ارزان‌قیمت از بازار و بهبود یافتن شرایط تولید، در حال به‌روز کردن بدهی‌هایشان هستند.

◉ یکی از گلایه‌ها این است که برخی تسهیلات را به‌نام تولید دریافت و در خرید ملک، ارز و طلا سرمایه‌گذاری کرده‌اند، در حالی که این تسهیلات باید در بخش تولید در نهایت منجر به رفاه عمومی می‌شد. آیا این شفاف‌سازی بانک مرکزی در این راستا بوده است.

ما هم این مسئله را قبول داریم اما انتظار بود بین دوغ و دوشاب تفاوت گذاشته می‌شد. حتما در فهرست دریافت‌کنندگان تسهیلات، به چنین افرادی برمی‌خوریم. اما آیا انتظار بررسی کارشناسان بانکی از وضعیت هزینه‌کرد تسهیلات، انتظار زیادی است؟ آیا می‌توان به همین راحتی از آبرو یک فرد چشم‌پوشی کرد؟

سازمان‌ها و نهادهای مربوطه کجا هستند؟ آنها باید بررسی کنند که در طول این سال‌ها با وجود تمام مشکلات در حوزه تولید ما یک کارگر را تعدیل نکردیم، حقوق معوق نداشتیم، دستمزد کارگران را به موقع پرداخت کردیم.

ممکن است پول تامین اجتماعی یا دارایی را نداده باشیم و معوق شده باشد اما حقوق کارکنان خود را پرداخت کرده‌ایم. ضمن اینکه تاکید می‌کنم در این شرکت‌ها به عنوان نمونه، محمد ضرابیه، مدیر بود، صاحب کارخانه نبوده است. شرکت‌ها سهامدار دارند و نفع و ضرر شرکت برای آنهاست.

◉ با توجه به فعالیت مستمری که در صنعت داشته‌اید فکر می‌کنید چند درصد از این تسهیلات که باید در تولید هزینه می‌شده در جای دیگر هرز رفته است؟

بانک‌ها باید در این‌باره اظهارنظر کنند.

◉ انتشار فهرست به‌منظور همین شفاف‌سازی بوده است.

اگر قرار بر شفاف‌سازی بود، از شرکت‌هایی که ۵۰ سال سابقه تولید در صنعت دارند به‌عنوان شرکت‌های کاغذی نام برده نمی‌شد. پس آنها نسبت به اطلاعاتی که می‌دهند، صادق نیستند.

◉ یعنی بدون مطالعه فهرستی انتخاب و منتشر شده است؟

هر طور که شما برداشت کنید. آنها بیش از هرکس دیگری به اطلاعات موردنیاز دسترسی دارند و نمی‌توانند بی‌خبر نسبت به این مسائل باشند. همه پرونده را داشته‌اند و بازدید کرده‌اند، چطور یک‌باره منتشر شده است؟

هر نوع نزاع و جدل در حوزه اقتصاد اشتباه است. شرکت‌ها به بانک‌ها بدهکار هستند. دو طرف باید مذاکره کنند و شرایط را بسنجند و بهترین راهکار را در پیش بگیرند، چون هر دو طرف به یکدیگر نیاز دارند و همکاری‌های تولید و بانک‌ها ادامه دارد و خواهد داشت. منابع مالی بانکی باید به کمک تولید بیاید و تولیدکننده باید سود تسهیلات را در زمان مقرر بپردازد؛ بنابراین در انتشار فهرست ابربدهکاران بانکی، شفاف‌سازی لازم انجام نشده است. اگر هر یک از خوانندگان از مطالب و اسناد ارائه‌شده در این گفت‌وگو قانع نشدند، حاضر هستیم از آنها دعوت کنیم تا از تک‌تک شرکت‌ها و کارخانه‌های تولیدی که به‌عنوان شرکت‌های کاغذی از آنها اسم برده شده، بازدید داشته باشند. بانک‌ها برای روشن شدن افکار عمومی باید درباره این ابربدهکاران توضیحات بیشتری اعلام می‌کردند، به‌ویژه برخی شرکت‌ها که بدهی‌شان به‌روز شده و وام معوق شده ندارند.

فراموش نکنیم شرکتی که تازه از حالت زیانده خارج شده نیاز به تامین سرمایه در گردش دارد و اینجا طبیعی است که بانک‌ها باید به کمک صنعت بیایند. صنعتگر تلاش می‌کند کارخانه از حالت زیاندهی خارج شود و هنگامی که این امر رخ داد برای ادامه فعالیت نیاز به کمک برای تامین نقدینگی دارد. در همه کشورها این‌گونه است. امروز این شرکت‌ها در آستانه سوددهی قرار دارند.

◉ می‌گویند شما که از سهامداران بانک سامان هستید، چرا از بانک ملی تسهیلات گرفته‌اید؟

یزدباف ۶۵ سال عمر دارد و وقتی کارش را شروع کرد، هنوز بانک سامان متولد نشده بود. همه شرکت‌ها عمرشان از بانک سامان بیشتر است. معمولا شرکت‌ها در بانک‌های مختلف حساب دارند و با هر کدام بیشتر کار کنند، از همان بانک تسهیلات می‌گیرند. به نظرم کسانی که این استدلال را دارند، خیلی اطلاعات کاملی در اختیار نداشتند.

◉ در پایان اگر حرفی باقیمانده، بفرمایید.

اگر قرار باشد به همین راحتی آبرو افراد ریخته شود خودمان بستر را برای رفتن افراد توانمند آماده کرده‌ایم.

چرا افراد مبادرت به خارج کردن سرمایه‌های خود از کشور می‌کنند؟ نباید با آبروی افراد به‌دلیل بی‌توجهی، کم‌توجهی یا اغراض خاص دیگر بازی کرد، امام صادق علیه‌السلام می‌فرمایند: حفظ آبروی مومن از زیارت کعبه مهم‌تر است. در صنعت باید مواظب عاشقان تولید باشیم و هر دولتی باید از این نهال مواظبت کند. در تولید هم لازم است بهره‌وری افزایش پیدا کند تا صنعت به سوددهی برسد.

امروز افراد توانمند حاضر به کار در تولید نیستند و ترجیح می‌دهند در کارهای آسان‌تر و با درآمد مانند تجارت بیشتر فعالیت داشته باشند که این فرهنگ و نگرش باید تغییر کند.

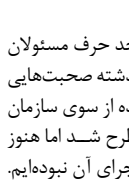
شاید در حوزه سودآوری در صنعت ذکر این نکته هم ضروری باشد کارخانجاتی که در سال‌های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ با ۸۰ درصد ظرفیت خود فعالیت داشتند، به‌طور قطع به سود معقول دست یافته‌اند. سود با فعالیت بالای ۸۰ تا ۸۵ درصدی واحد صنعتی به‌دست می‌آید. فعالیت داشتن با کمتر از این ظرفیت، سودده نیست.

تولید فرمول‌های خود را دارد و فردی که می‌خواهد تولید را مدیریت کند، به شرطی موفق است که این موضوعات را جزبه‌جز پیگیری کند.

پیاده سازی روش های نوین زمان بر است

یادداشت

خشایار دادمنش
کارشناس بازار سرمایه

از سال گذشته کارکردهای بورس کالا موردتوجه سیاست‌گذاران قرار گرفت تاجایی‌که پیشنهاد شد فروش املاک دولتی نیز به بورس واگذار شود. البته هنوز اقدام عملیاتی ویژه‌ای در این زمینه انجام نشده است. سابقه فروش املاک از طریق بورس کالا به سال گذشته بازمی‌گردد. بانک‌ها آغازگر فروش املاک از طریق سامانه بورس کالا بوده‌اند. کما اینکه بانک مسکن، بانک اقتصاد نوین، بانک سپه و... اموال خود را در رینگ معاملاتی بورس عرضه کردند که به مرحله معامله نیز رسیدند اما این روند عرضه املاک از طریق بورس، ادامه‌دار نبود. با این وجود، چنانچه امکانی برای تداوم روند عرضه معاملات مسکن در بورس کالا به‌ویژه توسط نهادهای دولتی فراهم شود و این فرآیند ادامه‌دار باشد، اتفاق خوبی است و نتایج مثبتی به‌دنبال دارد که از جمله آنها می‌توان به شفافیت در روند قیمت‌گذاری اشاره کرد. نهادها و سازمان‌های دولتی در روش‌های سنتی برای فروش اموال و املاک خود از مزایده استفاده می‌کنند. چنانچه این معاملات از مزایده به فروش در تالار معاملات بورس کالا منتقل شود، شفافیت آن ارتقا می‌یابد. شائبه‌هایی که در حالت سنتی به مزایده مطرح می‌شود و احتمال هر نوع خطا یا مفسده از میان می‌رود. خوشبختانه بورس کالا هم تجربه عرضه و فروش مسکن را در کارنامه خود دارد؛ یعنی زیرساخت‌های لازم برای پذیرش، عرضه و معامله مسکن در این بستر فراهم است.

البته تمام موارد یادشده در حد حرف مسئولان است. کما اینکه طی هفته‌های گذشته صحبت‌هایی مبنی بر عرضه خودروهای دپوشده از سوی سازمان اموال تملیکی در بورس کالا مطرح شد اما هنوز شاهد هیچ اقدام عملیاتی برای اجرای آن نبوده‌ایم. درنتیجه اگر این اخبار به مرحله اجرا برسند، می‌توانیم شاهد اتفاقات خوبی در این حوزه باشیم. در ادامه باید خاطرنشان کرد تجربه قدیم بورس کالا برای عرضه اموال موفقیت‌آمیز بوده است. وقتی کالایی را در بورس عرضه می‌کنید، عملا از توان کارگزاران بورس کالا برای اجرای موفق آن استفاده می‌کنید. تمامی کارگزاران در نقش بازاریاب عمل می‌کنند. کارگزاری‌ها شعبه‌های گوناگونی در شهرستان‌ها دارند و از امکانات قابل‌توجهی برای عرضه مسکن و انتخاب مشتری مناسب برخوردار هستند. با این وجود، بهره‌مندی از روش‌های نوین و جایگزینی آنها با قالب‌های سنتی، زمان‌بر است. فروش اموال مازاد نهادهای دولتی یا بانک‌ها یا شهرداری‌ها موضوع جدیدی نیست. هر ساله فروش اموال مازاد سازمان‌های وابسته به دولت مطرح می‌شود. اما عموما در آگهی‌های مزایده، قیمت این املاک بالاتر از نرخ واقعی آن اعلام می‌شود که خود مانع فروش این محصولات خواهد بود. اما در شرایطی که این املاک در بورس کالا عرضه شود، مشخص است این ملک با چه قیمتی خریدار دارد؛ درنتیجه آن نهاد دولتی موردنظر برای ارائه تخفیف مختار است؛ یعنی ظرفیت بالاتری برای حضور مشتری در چنین رقابت‌هایی وجود دارد. با این وجود، به اعتقاد من، حضور نهادهای دولتی برای عرضه املاک در بورس باید با الزام همراه باشد، در غیر این صورت، نباید به اجرایی شدن و نتیجه‌بخش بودن آن امید داشت. به‌ویژه آنکه با توجه به تورمی که بر اقتصاد کشور سایه افکنده، املاک حکم دارایی‌های سرمایه را دارند و نهادهای دولتی میل و رغبت واقعی به فروش اموال خود ندارند. در واقع با فروش نرفتن این املاک و با گذشت زمان، به ارزش دارایی‌های آن نهادها افزوده خواهد شد. در این میان، بورس کالا بستری برای شفافیت است، درنتیجه فروش املاک از بورس کالا، شفافیت حاکم بر معاملات را افزایش می‌دهد. در حالت کلی، ارتقای سطح شفافیت در نگاه نخست با مخالفت‌هایی روبه‌رو خواهد شد، چراکه همواره افرادی از نبود شفافیت بهره می‌برند. با این وجود باید تاکید کرد در این سال‌ها اهمیت و اثرگذاری شفافیت بر روند توسعه اقتصادی کشور بیش از پیش نمایان شده است. کما اینکه عرضه و قیمت‌گذاری اموال شرکت‌های بورسی در بورس کالا، بر ارزش سهام این مجموعه‌ها نیز تاثیر مثبت خواهد داشت؛ بنابراین امید می‌رود در آینده نزدیک این ابزار نوین و مزیت‌های آن بیش از پیش موردتوجه سیاست‌گذاران قرار گیرد.

> مشکل نقدینگی کارخانجات از زمانی آغاز شد که به برکت فروش بالای نفت، دلار با نرخ پایین و به وفور به کشور سرازیر و واردات کالا از جمله منسوجات با حجم بالا انجام شد. این مسئله مربوط به اواخر دولت هشتم و دولت نهم و دهم است. در این دوره، تولید داخل سودده نبود و نمی‌توانست با کالاهای خارجی که با دلار ارزان وارد کشور می‌شدند، وارد رقابت شود

ماشین آلات معدنی بلای جان راه‌های کرسف

گروه معدن

عکس: ایدا فریدی

عضو شورای اسلامی شهر خدابنده گفت: تردد ماشین‌آلات سنگین معدنی به ویژه از خیابان اصلی شهر کرسف، توسعه این شهر را با مشکل مواجه کرده است.

به گزارش ایسنا، مجید اصانلو در دیدار با فرماندار شهرستان خدابنده با بیان اینکه در همه دنیا بشر به این نتیجه رسیده است که تنها راه زندگی سالم و بی‌دغدغه، هم‌زیستی مسالمت‌آمیز انسان با طبیعت است، اظهار کرد: انسان جزئی از طبیعت محسوب می‌شود و مالک و صاحب اختیار آن نیست.

وی تصریح کرد: توسعه اتفاق مبارکی است که در نتیجه احترام انسان به منابع طبیعی و محیط‌زیست اتفاق می‌افتد و در مقابل طبیعت نیز اجازه زندگی در آرامش و بهره‌مندی از مواهب مختلف خدادی به انسان را به واسطه این قدر شناسی هدیه می‌دهد.

این مقام مسئول با بیان اینکه متاسفانه گاهی اوقات شاهد نادیده گرفته شدن این واقعیت جهان‌شمول هستیم، تاکید کرد: طی سال‌های اخیر شاهد تخریب عرصه‌های طبیعی توسط انسان‌ها هستیم که در نتیجه همین تخریب‌ها بزرگ‌ترین مراکز خرید و فروش چوب در خدابند راه‌اندازی شده که ثمره فعالیت آنها قطع هزاران اصله درخت و فروش آنها بوده است که این موضوع آثار زیان‌باری را در پی داشته است.

وی با بیان اینکه برخی به بهانه تولید و اشتغال راه‌های شهرستان را از بین می‌برند، عنوان کرد: نتیجه این موضوعات را در جاده سهرورد و خیابان اصلی شهر کرسف و برخی دیگر از نقاط شهرستان شاهد هستیم.

اصانلو با یادآوری اینکه در زمان تحویل شهر کرسف توسط شورای اسلامی جدید این شهر با چند چالش اساسی دست و پنجه نرم می‌کرد، افزود: از مهم‌ترین مشکلات این شهر می‌توان به پیچ وردی شهر، بدهی شهرداری و تردد پرتعداد ماشین‌آلات حاوی مواد معدنی از خیابان اصلی شهر کرسف اشاره کرد.

این مقام مسئول توضیح داد: برای حل این مشکل اقداماتی انجام گرفته است که از مهم‌ترین این اقدامات می‌توان به دیدار با مسئولان مرتبط کشوری و استانی، برگزاری شورای تامین و پیشنهاد راه جایگزینی برای تردد ماشین‌آلات معادن، بررسی مشکل با حضور مردم و صاحبان معادن اشاره کرد.

وی با تاکید بر اینکه شورای اسلامی شهر کرسف در خصوص فعالیت معادن با مطالبات مردمی روبه‌رو است، ادامه داد: یکی از مطالبات بحق شهروندان این است که حداقل خیابان اصلی شهر از جدول و آسفالت خوبی برخوردار باشد.

این عضو شورای اسلامی شهر کرسف با بیان اینکه شورای اسلامی شهر نمی‌تواند از فعالیت این معادن جلوگیری کند، زیرا از چنین ظرفیت قانونی برخوردار نیست، متذکر شد: این ترددها برای شهروندان مشکلاتی ایجاد کرده است که امیدواریم برای حل آن چاره‌اندیشی شود.

اصانلو با اشاره به اینکه عبور کامیون‌های معادن از خیابان اصلی این شهر توسعه شهر کرسف را گروگان گرفته است، اضافه کرد: ادامه این وضعیت در شان مردم کرسف نیست که پیشنهاد ما با توجه به اهمیت موضوع احداث کمربند غربی کرسف است.

وی خاطرنشان کرد: کرسف از ظرفیت‌های بالایی برای پیشرفت و توسعه برخوردار است که با اندک توجه شاهد جهش و توسعه این شهر و تبدیل آن به قطب گردشگری شهرستان خواهیم بود.

شناسایی نیمی از ذخایر طلای کشور در آذربایجان غربی

رئیس سازمان صمت آذربایجان غربی گفت: استان قطب اول طلا، نیمی از ذخایر این سنگ معدنی باارزش کشور را به خود اختصاص داده است.

غلامرضا بابایی در گفت‌وگو با مهر با اشاره به ظرفیت‌های معدنی استان اظهار کرد: در حوزه معادن و صنایع معدنی از ۶۸ نوع ماده معدنی شناسایی شده در کشور ۵۱ نوع آن در این استان شناسایی که ۲۰ نوع آن در مرحله اکتشاف و ۳۱ نوع آن در مرحله بهره‌برداری هستند.

وی با بیان اینکه این استان قطب طلا و بیش از نیمی از ذخایر طلای کشور را به خود اختصاص داده است، افزود: مواد معدنی غیر فلزی از جمله سیلیس با عیار ۹۹ درصد و بیشتر در مناطق ارومیه، خوی و سردشت، باریت با وزن مخصوص ۲۶.۴ گرم بر سانتی متر مکعب در نقاط مختلف شهرستان‌های مهاباد، سردشت و بوکان، میکا با درجه خلوص بالا و ورقه‌های بزرگ در قره باغ ارومیه، دولومیت با عیار بالای ۲۲ درصد در مناطق مختلف استان و اطراف ارومیه و تکاب از ذخایر معدنی با ارزش استان هستند.

بابایی همچنین از استان به عنوان قطب سنگ‌های تزئینی کشور نام برد و افزود: قطب سنگ تزئینی کشور با داشتن بیش از ۱۶۰ معدن فعال سنگ تزئینی و بالغ بر ۸۰ نوع و رنگ این استان را به صورت کلکسیونی از سنگ‌های تزئینی درآورده و در کمتر نقطه‌ای از کشورمان و حتی در دنیا منطقه‌ای به این وسعت را می‌توان یافت که دارای چنین تنوع گسترده‌ای باشد.

رئیس سازمان صمت آذربایجان غربی از شناسایی طرح‌های اولویت دار صنعتی، معدنی و تجاری استان خبر داد و گفت: مزیت‌های اصلی سرمایه‌گذاری در استان اصلی‌ترین حلقه ارتباطی کشور با اروپا، کریدور کالایی (جاده‌ای، ریلی و هوایی)، کریدور انرژی: خط لوله گاز ایران- ترکیه و خط اتیلن غرب با قابلیت توسعه خطوط و بازارهای جدید با توجه به بحران انرژی در اروپا و جهان، دارا بودن بیشترین مواد معدنی شناسایی شده در کشور و غیره است.

بابایی کریدور کالایی را از دیگر مزیت‌های آذربایجان غربی برای جذب سرمایه‌گذاری در حوزه‌های مختلف است، افزود: عبور راه آهن ایران- ترکیه از استان و اتصال قریب الوقوع راه آهن سریع‌السیر ارومیه- تبریز، وجود بزرگترین گمرک زمینی کشور و تنها راه ترانزیتی جاده‌ای و راه آهن کشور به ترکیه، اروپا و اقلیم کردستان عراق، قرارگیری ۴ کریدور از ۵ کریدور بین‌المللی فعال جهان در آذربایجان غربی شامل کریدور بزرگراه‌های آلتید، شرق – غرب، جنوب آسیا و تراسیکا، وجود ۳ فرودگاه بین‌المللی ارومیه، خوی و ماکو، که وجود چنین زیر ساخت‌های در استان بزرگترین امتیاز برای دسترسی به بازارهای جهانی است.

نظرگاه

مقررات‌زدایی، اساس نظام حقوقی

محمد روزبهانی- معاون امور حقوقی و قراردادهای شرکت فولاد خوزستان: امروزه وجود یک ساختار حقوقی منسجم برای تسهیل در امور حقوقی کسب‌وکارها از جمله صنعت فولاد الزامی است. در واقع این ساختار باید بتواند به نحوی قوانین و مقررات را برای صنعت شفاف و آسان کند که فرصت سوءاستفاده از متخلفان سلب شود. با این حال، وجود قوانین پیچیده در حوزه‌های مختلف حقوقی موجب شده است که تولیدکنندگان با چالش‌های متعددی مواجه شوند که شرکت فولاد خوزستان نیز، به عنوان صادرکننده بزرگ شمش فولادی، از این قاعده مستثنا نیست. در همین راستا، شرکت فولاد خوزستان رده مدیریت واحد حقوقی را به رده معاونت ارتقا داده است تا ضمن افزایش حیطه اختیارات، این واحد بتواند خدمات حقوقی بهتر و ارزنده‌تری را به واحدهای مختلف شرکت ارائه دهد.

وجود یک ساختار حقوقی نظام‌مند و منعطف برای تسهیل رَویه‌های حقوقی و قانونی یک کسب‌وکار سالم و موفق لازم است. به علت بوروکراسی اداری و فعالیت‌های طولانی اخذ مجوزهای مورد نیاز تولید محصولات صنعتی به‌ویژه در بخش فلزات اساسی، تولیدکنندگان با چالش‌های فراوانی برای ایجاد ارزش افزوده بیشتر (مبتنی بر افزایش نرخ اشتغال‌زایی) مواجه می‌شوند. صنعت آهن و فولاد یکی از صنایع اساسی مهم اقتصاد ملی است و پشتیبان تحقق صنعتی شدن و صنعتی فشرده در فناوری، سرمایه، منابع و انرژی به شمار می‌آید. توسعه این صنعت مستلزم ایجاد تعادل همه‌جانبه در شرایط بیرونی است.

ایران کشوری درحال‌توسعه، بزرگ و با تقاضای نسبتا زیاد برای آهن و فولاد در توسعه اقتصادی در مدتی طولانی به شمار می‌رود و ظرفیت تولید آهن و فولاد کشور سال‌هاست که در میان ده کشور برتر دنیا قرار دارد. با این حال، شکاف زیادی از نظر سطح فناوری و مصرف مواد صنعت آهن و فولاد در مقایسه با سطح پیشرفته بین‌المللی وجود دارد.

ارتقای سطح فنی صنعت آهن و فولاد، بهبود طرح صنعتی، توسعه اقتصاد بازیافت، کاهش مصرف مواد و انرژی، توجه به حفاظت از محیط زیست، افزایش ظرفیت رقابتی جامع، حمایت از بنگاه‌های اقتصادی، تحقق ارتقای صنعتی و توسعه صنعت آهن و فولاد به صنعتی با ظرفیت رقابت بین‌المللی که اساسا بتواند تقاضای اقتصاد ملی و توسعه اجتماعی را از نظر کمّی، کیفی و تنوع برآورده کند مستلزم سیاست‌های ملی و منطقه‌ای با نگاه کلان و بر اساس اصول منطقی و علمی به صورت واقع‌بینانه است و این سیاست‌ها را باید متخصصان تدوین کنند.

یکی از این موارد، توسعه صحیح صنعت آهن و فولاد با توجه به قوانین و مقررات مربوطه و شرایط داخلی و بین‌المللی است. با توجه به نیاز توسعه اقتصادی و اجتماعی کشور و وضعیت منابع، انرژی و حفاظت از محیط زیست، ظرفیت تولید آهن و فولاد باید در مقیاسی معقول حفظ شود که در برنامه‌ریزی‌های مربوطه قابل حل است. ظرفیت رقابتی جامع صنعت آهن و فولاد ممکن است به سطح پیشرفته بین‌المللی برسد تا ایران به کشوری بزرگ در تولید آهن و فولاد و کشوری قدرتمند در رقابت جهانی تبدیل شود.

قوانین و مقررات منسجم، با تمرکز بر صنایع فلزات اساسی به‌ویژه آهن و فولاد، می‌تواند این دو مورد را در کسب‌وکارهای بزرگ و کوچک ساماندهی کند. نخست، تمرکز صنایع با استفاده از سازگاری سازمانی و ساختاری صنایع آهن و فولاد به منظور تنظیم و مشخص کردن تعداد شرکت‌های ذوب آهن و فولاد بر اساس ظرفیت تعریف‌شده در برنامه طرح جامع فولاد کشور افزایش یابد. سپس، با استفاده از طرح صنعت آهن و فولاد، تا سال ۱۴۰۴، طرح‌های غیرمنطقی بهبود یابند و طرح‌های صنعتی جدید، با در نظر گرفتن شرایط بازار، امکانات زیربنایی، حفظ ارزش‌های زیست‌محیطی، تنظیم شاخص‌های توسعه پایدار، نحوه تامین مالی منطقی و تامین به‌موقع مواد اولیه، تعریف شوند.

▣ یک نظام حقوقی منسجم

نظام حقوقی در حوزه صنعت باید از ویژگی‌های مناسبی برخوردار باشد که نخستین آن مقررات‌زدایی است. مقررات‌زدایی غالبا بدین معناست که مقررات ساده اما دقیق و کیفی به رقابت‌پذیری بیشتر در صنعت بینجامند و منجر به افزایش بهره‌وری و کارایی و کاهش قیمت‌ها شوند. از سال ۱۷۳۱ میلادی، مقررات‌زدایی در بسیاری از کشورها در دستور کار دولت‌ها قرار گرفته است و امروزه بسیاری از کشورهای درحال‌توسعه، به منظور بهبود شاخص‌های اقتصادی خود، تلاش می‌کنند که علاوه بر ساده‌سازی قوانین و مقررات، از حجم قوانین و مقررات بکاهند. البته بدون شک اصلاح، کاستن یا حذف مقررات زاید و غیرضروری ناظر بر صدور پروانه‌ها و مجوزهای سرمایه‌گذاری، تجارت و کسب‌وکار، باید به طور دقیقی انجام شود که الزام این مورد، شناسایی دقیق این مقررات است.

یکی از مهم‌ترین وظایف نهاد مقررات‌زدایی در صنایع، اطمینان‌بخشی به سرمایه‌گذاران بابت سرمایه‌گذاری در این حوزه است. بدیهی است که این امر، در وهله اول، به‌شدت مستلزم قوانین تضمین‌کننده حقوق مالکیت در ساختار حقوقی هر کشور است. علاوه بر این، قوه مقننه نیز، به عنوان نهاد قانون‌گذار با صلاحیت عام در وضع قوانین، در این زمینه نقشی مهم در تهیه، تدوین و تصویب قوانین ضدانحصار و ضدتراست بر عهده دارد. با وجود این، جدا از لزوم تقنین و قانون‌گذاری در موضوعات مربوط به سرمایه‌گذاری، سرمایه‌گذاران باید به نحوی اطمینان یابند که با گذشت زمان، قوانین وضع‌شده به هیچ وجه دستخوش تغییرات ناشی از فرصت‌طلبی گروه‌های ذی‌نفع نخواهند شد.

یک رگولاتور مستقل به هیچ وجه نباید اجازه دخالت‌های سیاسی یا دخالت بنگاه‌های دیگر را در صنعت مورد حمایت خود بدهد، زیرا در غیر این صورت، تامین مالی سرمایه‌گذاری‌های مورد نیاز در این صنایع دچار مشکل می‌شود و در نتیجه، مصرف‌کنندگان نهایی نیز به چالش‌های جدی برمی‌خورند.

تهیه و تدوین قوانینی که منجر به متضرر شدن یک بخش از صنایع فلزات اساسی و منفعت‌طلبی بخشی دیگر از این زنجیره شود کاملا نادرست است. تهیه و ابلاغ قوانین دستوری نرخ محصولات زنجیره فولاد در بخش واردات و صادرات یکی از مهم‌ترین این موانع بوده که در کوتاه‌مدت منجر به سکون و در بلندمدت منجر به سوءاستفاده و در نهایت عدم تمکین صنایع از این نوع قوانین شده است.

نهاد تنظیم‌کننده مقررات وظیفه دارد که تعادلی بین منافع مصرف‌کننده و سرمایه‌گذار و به دیگر سخن، تعادلی بین بازار انحصاری و رقابتی برقرار کند. از منظر حقوق سرمایه‌گذاری نیز لازم است که رگولاتور آزادی ورود و خروج از بازار را برای بنگاه‌ها فراهم سازد و در این زمینه، هیچ‌گونه قید و بند غیرقانونی، غیرمعقول، نامتعارف و غیرفنی‌ای را بر آنها تحمیل نکند. همچنین رگولاتور کشورهایی که قصد تامین مالی پروژه‌های خود از منابع خارجی را نیز دارند باید مقررات مربوط به جذب سرمایه‌گذاری خارجی در صنعت مورد نظر را به صورت بسیار شفاف و روشن تنظیم، تدوین و اجرا کند.

▣ یک راهکار مفید

شرکت فولاد خوزستان یکی از صادرکنندگان مهم کشور است. درحال‌حاضر، به دلیل اِعمال تحریم‌های ظالمانه بر کشور، صادرات محصول از ایران و دریافت وجه حاصل از صادرات از بانک‌های تجاری کشور بسیار دشوار و در مواردی حتی غیرممکن است. در نتیجه، کلیه عملیات باید از طریق شرکت‌های واسطه‌ای (تراستی) انجام شود. این عملیات غیرشفاف موجب تحمیل هزینه‌های اضافی بر صادرکنندگان می‌شود که بعضی از این هزینه‌ها به‌اصطلاح جزو هزینه‌های غیرمعاملاتی‌اند و تنظیم اسناد حسابداری برای آنها دشوار است. متاسفانه در این موارد صادرکنندگان، علاوه بر تحریم خارجی، به‌اصطلاح با نوعی خودتحریمی در داخل نیز مواجه‌اند و سازمان‌های اداری و اجرایی همکاری لازم را با صادرکنندگان نمی‌کنند. این در حالی است که فعالیت‌ها و اقدامات مربوط به تجارت خارجی در این شرایط حساس باید به‌اصطلاح با مکانیسم «پنجره واحد» مدیریت شود تا جلوی برخی از اقدامات اجرایی و حقوقی زاید و هزینه‌های غیرضروری گرفته شود.

چالش دیگر برای شرکت فولاد خوزستان محدودیت‌هایی است که درحال‌حاضر برای تامین ارز وجود دارد. هر شرکت تجاری برای خرید کالا اقدام به ثبت سفارش می‌کند و بر این اساس، در سامانه بانک مرکزی ارز مورد نیاز را تامین می‌کند. اما برای خرید خدمات، اعم از امور مهندسی و مشاوره از خارج، مکانیسم ثبت سفارش وجود ندارد و تامین ارز به طور رسمی عملی نیست. تامین ارز به شیوه غیررسمی نیز غیرقانونی محسوب می‌شود و در نتیجه، تنظیم قرارداد برای تامین این خدمات بسیار دشوار است. مسئله بعدی، تغییراتِ ایجادشده در قوانین و مقررات دولتی است. برای مثال، در قانون «حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی» اعلام شده است که هر شرکتی که یکی از مدیرانش را یک نهاد دولتی انتخاب کند مشمول این قانون است و در مناقصات خود باید این قانون را رعایت کند. نظر نهادهای نظارتی این است که شرکت‌هایی که حداقل یکی از اعضای هیات‌مدیره آنها را دولت انتخاب می‌کند باید این قانون و قانون مناقصات را رعایت کنند. در چنین شرایطی شرکت‌هایی مانند فولاد خوزستان که با توجه به مقررات فعلی کشور، از جمله قانون محاسبات عمومی و قانون مدیریت خدمات کشوری، شرکت غیردولتی محسوب می‌شوند تابع برخی مقررات وضع‌شده برای دستگاه‌های دولتی خواهند بود.

در دستگاه‌های دولتی، بودجه را دولت تامین می‌کند و مسئله اصلی، کنترل دقیق هزینه‌هاست، اما در یک بنگاه اقتصادی، بودجه عملیاتی شرکت برای انجام وظایفش را باید خود شرکت تامین کند. علاوه بر کنترل هزینه‌ها، ایجاد درآمد و افزایش آن نیز یک اصل است و یافتن نقطه بهینه برای اینکه دو اصل ضرورت ایجاد درآمد و کنترل هزینه‌ها و عملکرد با هم قابل جمع باشند در عمل بسیار دشوار است. در مواردی توجه به یکی موجب غفلت از دیگری می‌شود. واحدهای حقوقی بنگاه‌های اقتصادی در تنظیم قراردادها از این نظر با چالش‌هایی جدی مواجه‌اند.

شرکت فولاد خوزستان، با توجه به ضرورت رعایت قوانین و مقررات و قانون‌گرایی، واحد حقوقی شرکت را از رده مدیریت به معاونت ارتقا داده است تا بتواند با اِشراف بیشتری بر اجرای قوانین و مقررات در عملیاتِ جاری شرکت نظارت داشته باشد و همچنین تا حد امکان سطح بیشتری از فعالیت‌های شرکت را تحت پوشش قرار دهد. تشکیل معاونت حقوقی، که مدیریت‌های مختلفی را تحت پوشش قرار می‌دهد، در مقایسه با ساختار مدیریت حقوقی، نظارت بر اجرای قوانین را بیشتر می‌کند. با این حال، این نظارت مانع پویایی و تحرک واحدهای مختلف نمی‌شود، زیرا معاونت حقوقی، با در اختیار داشتن تخصص‌های مختلف، بهتر و سریع‌تر می‌تواند به واحدهای مختلف شرکت خدمات حقوقی ارائه دهد.

اخبار

محدوده اکتشافی سرب آلبلاغ پیشنهاد واگذاری

وزارت صنعت، معدن و تجارت پیشنهاد داد تا مجوز واگذاری محدوده اکتشافی سرب و روی آلبلاغ به تعاونی شرکت توسعه و عمران شهرستان اسفراین برای انجام عملیات پیمانکاری صادر شود.

به گزارش ایرنا، با توجه به تکمیل مطالعات فاز نخست محدوده اکتشافی سرب و روی آلبلاغ و تأکید بر لزوم صدور هرچه سریع‌تر گواهی کشف از سوی سازمان صنعت، معدن و تجارت استان و همچنین با توجه به تشکیل شرکت تعاونی متشکل از اکثریت مردم منطقه به نام شرکت توسعه و عمران شهرستان اسفراین به منظور توانمندسازی و مشارکت جوامع محلی، استفاده از ظرفیت‌ها و فرصت‌های محلی موجود، محدودیت زدایی، اشتغال‌زایی پایدار و به حداقل رساندن تعارضات و آسیب‌های اجتماعی، وزارت صنعت، معدن و تجارت خواستار صدور مجوز واگذاری محدوده اکتشافی سرب و روی آلبلاغ به تعاونی شرکت توسعه و عمران شهرستان اسفراین برای انجام عملیات پیمانکاری متناسب توانمندی و ظرفیت‌های مالی و اجرایی شرکت مذکور در این محدوده شده است.

این پیشنهاد به استناد تبصره ماده (۵) قانون تأسیس شرکت‌های تعاونی توسعه و عمران طی تفاهمنامه فی مابین سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) با شرکت توسعه و عمران شهرستان اسفراین انجام شده است.

براساس این گزارش، پیشنهاد اشاره شده درحال‌حاضر در کمیسیون اقتصاد دولت، مراحل بررسی کارشناسی را طی می‌کند.

سیمان دشتستان دستگاه برتر تکریم ارباب رجوع شد

شرکت سیمان دشتستان براساس ارزیابی رتبه سطح یک و دستگاه برتر شهرستان دشتستان در تکریم ارباب رجوع شد.

به گزارش ایسنا، هر ساله براساس ارزیابی عملکرد ماده ۶ قانون حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان و کمیسیون اصل قانون اساسی و آیین‌نامه اجرایی در جهت صیانت از حقوق مردم و سلامت اداری و دفاع از شان و منزلت و کرامت انسانی در سال دستگاه‌های برتر در تکریم ارباب رجوع مشخص می‌شوند.

بنابر همین گزارش شرکت سیمان دشتستان توانست رتبه سطح یک و دستگاه برتر شهرستان در تکریم ارباب رجوع در سال ۱۴۰۰ را کسب کند.

در متن لوح تقدیر آمده است:

«جناب آقای مهندس ایرج موسوی

مدیرعامل محترم شرکت صنایع سیمان دشتستان

در راستای تقدیر از زحمات جنابعالی و مجموعه همکاران در کسب رتبه سطح یک و عنوان دستگاه برتر شهرستان در تکریم ارباب رجوع و اجرای ارزیابی عملکرد موضوع ماده ۶ قانون حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان و کمیسیون موضوع اصل ۱۳۸ قانون اساسی و آیین نامه اجرایی مربوطه در جهت صیانت از حقوق مردم و سلامت اداری و دفاع از شان و منزلت و کرامت انسانی در سال ۱۴۰۰ این لوح به شما تقدیم می‌شود.

امید است در سایه الطاف یزدان پاک در خدمت به مردم عزیز سرزمین ایران اسلامی در پناه رهنمودهای مقام معظم رهبری (مدظله العالی) موفق و موید باشید.

شورای فنی ماده ۶ قانون حمایت از حقوق مصرف کنندگان»

روزگار معدن

صنایع معدنی

دوشنبه
۵ اردیبهشت ۱۴۰۱
۲۳ رمضان ۱۴۴۳
۲۵ آوریل ۲۰۲۲
سال پنجم ● شماره ۸۲۶

۷

اخبار

ایران در جایگاه هم‌تولید فولاد

ایـران بـا تولیـد ۶.۹ میلیون تن فـولاد در سـه ماهه نخسـت ۲۰۲۲ به عنـوان دهمین فولادسـاز بزرگ جهان در این دوره شـناخته شد.

به گزارش تسنیم، انجمن جهانی آهن و فولاد در جدیدترین گزارش خود از افت ۴.۴ درصدی تولید فولاد ایران در سـه ماهه نخسـت امسال میلادی خبر داد.

تولیـد فولاد ایـران که در ماه‌هـای ژانویه تا مارس سـال قبل ۷.۲ میلیون تن اعلام شـده بود در مدت مشـابه ۲۰۲۲ به ۶.۹ میلیون تن کاهش یافته است.

افت ۴.۴ درصدی تولید فولاد ایران طی سـه ماهه نخست سال ۲۰۲۲ در حالی است که کل تولید فولاد جهان در این دوره با افت ۶.۸ درصدی مواجه شـده و بـه ۴۵۶.۶ میلیون تن رسـیده است.

چین به عنوان بزرگتریـن تولیدکننده فولاد جهان در سه ماهه نخست امسال با کاهش ۱۰.۵ درصدی تولید خود مواجه شـده اسـت. تولید فولاد چین در این دوره ۲۴۳.۴ میلیون تن بوده است.

بـر اسـاس ایـن گـزارش، ایـران دهمیـن تولیدکننده بزرگ فولاد در این دوره شـناخته شده است.

پس از چین، کشـورهای هند، ژاپن، امریکا، روسـیه، کره جنوبـی، آلمان، ترکیـه و برزیل به ترتیـب در رتبه‌های دوم تـا نهم بزرگترین تولیدکنندگان فولاد جهان در سه ماهه نخست ۲۰۲۲ قرار گرفته‌اند.

فولاد ارفع رکورد زد

شـرکت آهن و فـولاد ارفع با تولیـد معادل ۸۵۱۷۶ تـن در فروردین‌ماه به رکورد جدیدی در تولید دست یافت.

به گزارش ایراسـین، تلاشـگران این شرکت توانستند با عبور از رکورد قبلی، رکورد تاریخی را در فروردیـن ماه سـال ۱۴۰۱ ثبت کنند که عددی فراتر از ۲۵درصد سقف تولید اسمی این واحـد صنعتی بوده اسـت و اینگونه دومین ماه ۱۴۰۱ را آغاز کردند.

لازم به ذکر اسـت شـرکت آهن و فولاد ارفع تولیدکننده شـمش فولاد در کشـور و یکی از بنگاه‌های پیشـرو اقتصادی فعال در عرصه‌های ملی و منطقه‌ای صنعت فولاد است.

تولید آهن اسـفنجی در این شرکت به روش احیاء مسـتقیم و تولید شـمش فولاد از طریق کوره قوس الکتریکی انجام می‌شود.

این شـرکت به تازگی ارتقای ظرفیت تولید واحـد احیای مسـتقیم از ۸۰۰ هزار تن به ۲/۱ میلیون تن را پشت سر گذاشت.

ثبت رکورد تولید ماهانه ورق فولادی در فولاد امیرکبیر کاشان

تلاشـگران واحـد نوردسـرد فـولاد امیرکبیر کاشـان با تولید ۲۱ هزار و ۳۱۹ تن ورق فولادی، موفق به رکوردزنی تولید ماهیانه در سـال جدید شـدند. به گـزارش ایراسـین، در سـال «تولید؛ دانش‌بنیان، اشتغال‌آفرین»، فولاد مردان امیرکبیر کاشـان با همت و تلاش تمام نیروهای تولیدی و پشـتیبانی واحد نوردسرد و با استعانت از خداوند متعـال و تکیه بر توان داخلی، با تولید ۲۱ هزار و ۳۱۹ تن ورق فولادی، موفق به ثبت رکورد تولید ماهانه شدند. گفتنی است رکورد قبلی تولید ورق فولادی شده این واحد ۲۱ هزار و ۱۱۹ تن بود که در بهمن ماه ۱۴۰۰ محقق شده بود.

امید اسـت در سـال جدید روند افزایش تولید شـرکت فولاد مردان امیرکبیر کاشان تداوم یافته و دستیابی به رکوردهای جدید تولید تحقق یابد.

ثبت ۳ رکورد تولید در فولاد خراسان

کارکنـان پرتلاش تولید در فولاد خراسـان، پس از رفع محدودیت‌های ناشی از کمبودهای انرژی در سال گذشته، توانستند ۳ رکورد تولید را در کارخانه‌های احیا مستقیم و گندله‌سازی جابه‌جا کنند.

به گزارش ایراسـین، کسری غفوری، مدیرعامل مجتمع فولاد خراسـان با اعلام ایـن که جهادگـران تولید موفق به شکسـتن رکورد تولید آهن اسفنجی شـده و نیز برای پنجمین بار متوالی رکورد تولید گندله را در این شـرکت جابه‌جـا کردنـد از جابه‌جایی یـک رکورد روزانـه تولید، همزمان با این دو رکورد ماهانه خبر داد.

به گفته وی، کارکنان پرتلاش مجتمع فولاد خراسان، با تولید ۲۰۱هزار و ۶۵۴ تن گندله، در فروردین ماه امسـال، بالاتریـن میزان تولید گندله در ایـن کارخانه را از ابتدای راه‌اندازی تـا کنون رقم زدند و در همیـن حال، در تولید روزانه این محصول هم توانسـتند ۶۲ تـن نصاب تولید را ارتقا دهند.

وی با اشاره به این که با تولید ۱۴۰هزار و ۷۶۳ تن آهن اسفنجی، رکورد ماهانه تولید در کارخانه‌های احیا مستقیم جابه‌جا شد، خاطرنشان کرد: به این ترتیب، «مجموع تولید ماهانه» دو کارخانه احیا مستقیم را ۲۶۵۴ تن ارتقا یافت.

فرشـید فضیلتی، معاون بهره‌برداری شرکت با بیان این که شرکت مجتمع فولاد خراسان در سال گذشته به دلیل وجود محدودیت‌های انرژی، نتوانست به ظرفیت تولید خود دست یابد، یادآور شد: همکاران ما با رفع محدودیت‌ها، در کمتریـن زمان ممکن، موفق به ثبت رکـورد تولید ماهانه ۲۰۱هزار و ۶۵۴ تن گندله شدند.

وی افزود: رکورد ماهانه احیا مستقیم ۲۶۴۵ تن و رکورد تولید گندله ۳۹۶۱ تن ارتقا یافته است.

کسـری غفـوری با تسـلیت شـهادت مظلومانه مولای متقیـان، از همـت و همدلی همکاران خود کـه موفق به خلق سـه رکورد کم نظیر تولیدی شده‌اند، قدردانی کرد و اظهار امیدواری نمود در امسال با همت همیشگی کارکنان سـخت‌کوش شرکت، شـاهد رونق تولید، توفیق در ایفای مسئولیت‌های اجتماعی در قبال همشهریان و هم وطنان و تحقق پایداری تولید و به بار نشسـتن طرح‌های توسعه در بزرگ‌ترین قطب تولید فولاد شرق کشور باشیم.

سایه شوم عوارض صادراتی بر صنعت روی

عکس: آیدا فریدی

گروه معدن

تولیدکنندگان شـمش روی بـا وجود اعمال تحریم‌های شـدید اقتصادی طی سالیان اخیر، عملکرد رو به رشـدی را در زمینـه صادرات به ثبت رسانده‌اند اما در حالی که شرکت‌های بزرگ تولیدکننده شمش روی عزم خود را برای رشد و توسعه صادرات هرچه بیشتر این محصول جذب کرده‌اند، وزارت صنعت، معـدن و تجارت اخیرا بـا صدور بخشـنامه‌ای، عـوارض صادراتی برای محصولات معدنی و فلزی وضع کرده اسـت که واکنش بسیاری از فعالان حوزه صنعت و معدن کشـور را به همراه داشـته اسـت. شرکت ذوب روی اصفهان، یکی از شـرکت‌های برجسـته در زمینه تولید شمش روی است که با صادرات این محصول، زمینه اشـتغال و ارزآوری مناسـبی را برای کشور فراهم ساخته است. اجرای بخشنامه ابلاغ شـده از سوی وزارت صمت، می‌تواند تاثیر منفـی بر عملکرد این شـرکت داشـته باشـد. درهمیـن زمینه گفت‌وگـوی فلـزات آنلاین با عبدالله تیموری‌نیا، مدیرعامل شرکت ذوب روی اصفهان به شرح زیر است:

◉ عملکرد شـرکت ذوب روی اصفهان در حـوزه صادرات را در سـال گذشـته چطور ارزیابـی می‌کنیـد و برنامه شـما در در این زمینه چیست؟

شـرکت ذوب روی اصفهان در سـال گذشته بیشـتر از ۸۰ درصـد فروش شـمش خود را به صـورت صادراتی انجـام داد و طبـق مقررات، تمامی ارز حاصل از صادرات در سیسـتم بانکی تبدیل به ریال شد. البته در سال ۱۳۹۹ این عدد ۱۰۰ درصد بود که در سـال گذشته، مقداری از فروش به دنبال برخـی دلایل به صورت داخلی انجام شـد. در امسـال تصمیم بر این اسـت که مانند سـال ۱۳۹۹ تمام فروش شرکت در قالب صادرات باشد.

◉ با توجه به صدور بخشنامه جدید مبنی بر وضع عـوارض صادراتی برای محصولات معدنی و فلزی، شرایط صادرات شمش روی را در امسال چطور ارزیابی می‌کنید؟

صادرات، فرآیند پیچیده اسـت که باید با صبر و تامل وارد آن شـد. انبوه مشکلات و ریسک‌ها از نخستین مراحل شـامل بازاریابی و مذاکرات با مشـتری‌هایی که تاکنـون از محل‌های دیگر نیـاز خود را تامین می‌کرده‌اند تا ثبت سـفارش و رزرو و در نهایت رساندن کالا به‌دست مشتری و تصفیه حسـاب‌ها، پیش پای صادرکننده قرار دارد. همچنین اعمـال تحریم‌های مختلف طی سـالیان اخیر، این فرآیند را به مراتب پیچیده‌تر کرده و ضریب ریسـک برگشـت پول را هم بالا برده اسـت. از سـوی دیگر، رشـد بی‌سـابقه و ناگهانـی نرخ مـواد اولیه و نهاده‌هـا و انرژی از حدود دو سـال قبل، از حاشـیه سود تولید این فلز به طور ملموسی کاسته و عملا انگیزه بسیار اندکی برای ادامه کار دست‌اندرکاران این صنعت باقی‌مانده است.

از معدود امتیازهای موجود می‌توان به معافیت مالیاتی صـادرات، نبود عـوارض صادراتی و در اختیار داشـتن مقداری ارز برای برخی نیازهای وارداتی اشـاره کرد که اگر ایـن اندک امتیازات باقی‌مانده هم از صادرکننده سـلب شوند، اراده چندانی برای ادامه تولید و صادرات باقی نخواهد ماند و واحدهای تولیدی با خطر جدی کاهش و حتی توقف فعالیت مواجه خواهند شد. صادرات شـمش روی طی سـالیان اخیر در حدود ۱۰۰ هزار تن برآورد شـده است که ارزش دلاری آن بر اسـاس نرخ امروز جهانی (LME) در حدود ۴۵۰ میلیون دلار محاسبه می‌شود. این رقم در شـرایط تحریمی امروز کـه ارز حاصل از فروش نفت به عنوان نخسـتین و بالاترین درآمد ارزی کشور نسـبت به سـال‌های قبل از تحریم چند برابـر کاهش یافته، رقمی تعیین‌کننده اسـت و تزریق این مقدار ارز به سیستم بانکی، آثار مثبت زیادی را به همراه دارد اما با اجرایی شـدن این بخشنامه، شاهد سقوط شدید در میزان صادرات محصـول و همچنین ارز حاصـل از آن خواهیم بود.

◉ بسـیاری از تولیدکنندگان شمش روی حسـاب ویـژه‌ای بر صادرات ایـن محصول و درآمدزایـی از این طریـق بازکرده‌اند. در چنین شرایطی، آیا این اقدام وزارت صمت را مثبت ارزیابی می‌کنید؟

امید اصلی تولیدکنندگان بزرگ شـمش روی همـواره به صـادرات این محصول بوده اسـت. بـه این دلیل که مقدار مصرف شـمش روی در داخل کشـور حدود یک سـوم تولید آن است و ادامه فعالیت تولیدکنندگان در صورتی تضمین خواهد شـد که دو برابر میزان فـروش داخلی، صادرات داشته باشـند. بر همین اساس، تلاش تولیدکنندگان طی سـالیان اخیر این بوده است کـه با ارتقای تکنولوژی و نـوآوری، محصولی را تولید کنند که به لحاظ کیفی نقصی نداشـته و توان رقابت با بازار تولید جهانی را داشـته باشد. خوشبختانه این تلاش نتیجه‌بخش بوده است و درحال‌حاضر، شـمش HG تولیـد ایران با نرخ جهانی به فروش می‌رسد.

فاصله چندانی با زمانی که بازار شـمش روی ایران در انحصار شـمش نیزه‌ای قزاقسـتان بود، نداریم اما امـروزه نه تنها تولیدکنندگان مصرف داخلی شـمش روی را تامین می‌کنند، بلکه دو برابر آن نیز صادر می‌شـود. در چنین شرایطی، هر اقدامـی که مانع و محدودیتی را در مسـیر صادرات ایجاد کند و اندک حاشـیه سـودی که از این طریق به‌دسـت آمده را از بین ببرد، یقینا منجر به کاهش شـدید تولیـد، صادرات و حتی توقف و از دسـت دادن بازارهای جهانی خواهد شد.

◉ به نظر می‌رسـد دولت با ایـن اقدام، به دنبال تامین کسـری بودجه است؛ درحالی کـه تولیدکننـدگان شـمش روی بـا توجه بـه وجود چالش‌های مختلـف اعم از تامین خـاک معدنـی و... بـا مشـکلات فراوانـی روبه‌رو هستند. تحلیل شما در این خصوص چیست؟

اگر واقعـا این چنین باشـد که البته بسـیار عجیب به نظر می‌رسـد، این بدترین پیشـنهاد بـرای جبران کسـری بودجه اسـت؛ چراکه به دنبال اجرای این بخشـنامه، صـادرات چندانی انجام نخواهد شـد تا عوارض آن به خزانه دولت واریز شـود و بر مشـکلات اقتصادی و اجتماعی کشـور افزوده خواهد شد. ازجمله این معضلات می‌توان به محرومیت از دسترسی به مقدار قابل توجهی ارز صادراتی، گسـترش خام‌فروشی و از دسـت دادن ارزش افزوده ناشـی از تبدیل ماده خام معدنـی به فلز، تعطیلـی و کاهش فعالیت بسـیاری از واحدهـای تولیدی و بـه دنبال آن افزایش نرخ بیکاری و در نهایت تحمیل پرداخت بیمه بیکاری به صندوق تامین اجتماعی در ازای دریافت حـق بیمه از همـان نیروهایی که قبلا شاغل بوده‌اند و... اشاره کرد.

◉ دغدغـه فعالان صنعـت خصوصی روی را در مورد عوارض صادراتی چه می‌دانید؟

در ایـن کشـور، صنعتی به نام خودروسـازی وجـود دارد که عملکـرد آن تا به امـروز کاملا غیرقابـل دفـاع اسـت و هیـچ فرد یـا نهادی، دفـاع از ایـن صنعـت را به عهـده نمی‌گیرد و دسـتگاه‌های مختلف برخورد بـا آن را به گردن دیگـری می‌اندازند. کیفیت پایین و نرخ بسـیار بالای محصولات، پیش‌فـروش و خلف وعده در تحویل محصول به مشـتریان، به خطر انداختن امنیـت جانی مصرف‌کننـدگان که طی ماه‌های اخیـر شـاهد نمونه‌هـای دلخراش بسـیاری از آن بوده‌ایـم، تخریـب آکرواکولوژی شـهرها و بسـیاری از واقعیت‌های مشـابه، تنها بخشـی از معضـلات صنعـت خودرو اسـت. محصولات ایـن صنعت هیچ‌گونـه ارزش صادراتی ندارند و صادرات بسـیار محدودی به چند کشـور فقیر آن هم با تخفیف‌های بسـیار بالا انجام می‌شود که البته تـاوان آن را متاسـفانه خریدار داخلی می‌دهد.

فریـاد اعتراض شـرکت‌های خودروسـاز نیز همواره به آسـمان بلند است که زیان‌ده هستند و با وجود چنین شـرایطی، مشخص نیست چرا به تولید خود ادامه می‌دهند! از سوی دیگر، این صنعت ورشکسته که وجود آن موجب ممنوعیت واردات خـودروی بـا کیفیت خارجی نیز شـده است و آرزوی استفاده از یک خودروی استاندارد را بـه دل آحاد افراد جامعه گذاشـته اسـت، از حمایت‌های بی‌دریغ دولتی ازجمله انحصار بازار، انواع یارانـه، وام‌های کلان کم‌بهـره و حتی در مواردی بلاعوض، منفعت می‌برد و روزبه‌روز نیز از تولیدکننـدگان واقعی جهان عقب‌تر می‌ماند. هـر گونه تغییر در نرخ ارز نیز تاثیر شـگرفی در نرخ نهایی آن می‌گذارد و با وجود اینکه قرار بود خودروی ملی در داخل کشور بی‌تاثیر از نرخ ارز تولید شـود اما امروز شاهد وابستگی شدید این صنعت به واردات و قطعات وارداتی هسـتیم. هر سال نیز نرخ محصولات چند باره تغییر می‌کند و نـرخ خودرو طی ۱۰ سـال اخیر سـر به فلک کشیده است.

در مقابـل، صنعـت روی با مقیاسـی بسـیار کوچک‌تـر از این صنعت، فعالیت خود را از ابتدا به صورت کاملا بومی و خصوصی و غیروابسـته بـه دولـت و امتیازهـای دولتـی آغاز کـرده و به تجربـه‌ای در حدود ۳۰ سـال دسـت یافته اسـت. درحال‌حاضر نیز عمـده تولیدکنندگان، شرکت‌های خصوصی و یا سـهامی عام هستند و سـرمایه‌گذاری‌های مختلـف بر عهده شـرکا است. مشـارکت‌های بانکی با سودهای متعارف انجام می‌شـود و هیچ یارانه‌ای در هیچ زمینه‌ای نداشـته‌اند و زمیـن، آب، برق و سـوخت را به نرخ آزاد خریده‌اند که بـرای هر مترمربع زمین در بیابان بی‌آب و علف که تنها اسـم شهرک را یدک می‌کشـند، مبالغ چند صد هـزار تومانی پرداخته‌اند. عرضـه ماده معدنی از معادن داخل کشور با نرخ کمی منصفانه نیز به آنها دریغ شده اسـت و از سال گذشته مشـمول نرخ برق پنج برابری و گاز ۲۱ برابری شده‌اند. برق پیش‌خرید شـده از بورس و یا نیروگاه را در تابسـتان قطع کرده‌انـد و دائـم آماج حملات زیسـت‌محیطی بوده و اشتباهات دیگران نیز بر سر آنان شکسته شده است اما فعالان سختکوش صنعت روی در برابـر تمام ایـن حملات تـاب آورده‌اند و تلاش خـود را برای اسـتفاده بهینـه از منابع موجود کرده‌اند.

تولیدکنندگان روی کیفیت محصول خود را به سـطح جهانی رسانده و جایگاه خود را به خوبی در بازارهای جهانی مخصوصا جنوب شرقی آسیا تثبیت کرده‌اند. در سـال گذشته، ۵۰۰ میلیون دلار ارز وارد کشور و نظام بانکی کرده‌اند و برای حداقـل ۱۰ هزار نفر اشـتغال‌آفرینی مسـتقیم داشـته‌اند. در مقابـل تمام این خدمـات، تنها درخواسـت آنها از دولت و سـازمان‌های دولتی این است که شرایط را برای توسعه کشور فراهم کننـد. چراکه اگر این بخشـنامه کـه از جانب متولیـان امر و به ظاهر مدافـع صنعتگران اجرا شـود، دیگر چیزی از صنعت روی باقی نخواهد ماند و از مسیر توسعه و پیشرفت دورتر خواهیم شد.

روزگار معدن

دوشنبه ● ۱۵ اردیبهشت ۱۴۰۱ ● ۲۳ رمضان ۱۴۴۳ ● ۲۵ آوریل ۲۰۲۲ ● سال پنجم ● شماره ۸۲۶

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل

مدیر مسئول و سردبیر: ناصر بزرگمهر

مدیر فنی و هنری: مهدی نجفی

نمایندگی دفتر اروپا: چکاوک بزرگمهر

آدرس: تهران- میدان هفتم تیر- خیابان قائم مقام فراهانی- پلاک ۷۴

تلفن: ۸۲۱۹۰ - **نمابر:** ۸۸۷۱۳۷۳۰ - **پیامک:** ۳۰۰۸۲۱۹۰

سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - **نمابر آگهی‌ها:** ۸۸۷۲۴۲۱۱

توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵

چاپ: انتخاب رسانه

www.Madandaily.com

www.instagram.com/Madandaily
www.twitter.com/Madandaily
www.t.me/Madandaily
E-mail:info@madandaily.com
tozi.smtnews@gmail.com

روی خط خبر

ETFها جان دوباره می‌گیرند

سازمان بورس و اوراق بهادار راهکار سه‌گانه‌ای را برای تغییر وضعیت صندوق‌های دولتی ETF ارائه کرده است که با اجرایی شدن این پیشنهادات، صندوق‌های دارا یکم و پالایش یکم می‌توانند به ارزش ذاتی خود دست پیدا کنند.

به گزارش ایرنا، مجید عشقی، رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار در آذر ماه ۱۴۰۰ مهم‌ترین دغدغه دارندگان صندوق‌های ETF را مطرح و اعلام کرد که تلاش می‌کند تا صندوق‌های دولتی ETF به NAV خود با همان ارزش ذاتی نزدیک شوند.

در راستای این ماموریت، سازمان بورس راهکار سه‌گانه‌ای را در هیات مدیره جمع‌بندی و پیشنهاد کرده است که اکنون این راهکار برای اجرایی شدن در انتظار تصویب شورای‌عالی بورس قرار دارد.

همچنین پیش‌بینی می‌شود با اجرایی شدن این پیشنهادات، صندوق‌های دارا یکم و پالایش یکم به ۹۵ درصد ارزش ذاتی خود برسند.

براساس این راهکار سه گانه سازمان بورس برای صندوق‌های ETF، در ابتدا اشخاص غیردولتی سهام دار این صندوق‌ها می‌توانند در صندوق‌ها اعمال رای کنند.

همچنین صندوق‌های ETF به صندوق‌های فعال و بخشی تبدیل شوند، یعنی صندوق‌ها می‌توانند ترکیب سبد سهام را تغییر بدهند و بازارگردان نیز داشته باشند.

در پایان یونیت واحدهای ممتاز این صندوق‌ها در یک مزایده به فروش برسد و به بخش خصوصی واگذار شود تا نقدینگی بیشتری جذب کند.

گام مهم دولت سیزدهم برای شفافیت اقتصادی

رئیس سازمان خصوصی‌سازی انتشار صورت‌های مالی ۳۱۳ شرکت دولتی را اقدامی مهم و با اهمیت دانست و گفت: این تصمیم با ارزش وزیر اقتصاد و اجرای آن در دولت سیزدهم، مبدأ و آغاز تحول در حکمرانی دارایی‌های دولت از منظر شرکت‌های دولتی است.

به گزارش ایرنا، سید احسان خاندوزی، وزیر امور اقتصادی و دارایی خبر داد که به‌زودی یک خبر مهم در حوزه شفافیت اقتصادی اعلام خواهد شد؛ طبق وعده مطرح شده از سوی وزیر اقتصادی و در ادامه برنامه شفافیت مالی، برای نخستین بار در تاریخ اقتصاد ایران صورت‌های مالی ۳۱۳ شرکت دولتی برای دسترسی عموم، بر روی سامانه کدال قرار گرفت.

در ادامه چنین اقدام مهمی که در دستور کار وزارت امور اقتصادی و دارایی قرار گرفته بود، از چندی پیش گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی به انضمام صورت‌های مالی سال مالی ۱۳۹۸، (۳۱۲) شرکت دولتی اعم از مادر تخصصی، اصلی و فرعی و گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی به انضمام صورت‌های مالی سال ۱۳۹۹، (۳۱۳) شرکت دولتی در سامانه کدال منتشر و در دسترس عموم قرار گرفته است.

همچنین صورت‌های مالی حسابرسی شده تعداد هفت بانک، ۲ بیمه دولتی و همچنین چهار شرکت تابعه وزارت امور اقتصادی و دارایی در سال گذشته در سامانه کدال منتشر شد.

این اقدام وزارت اقتصاد و دارایی با واکنش مثبت جمعی از فعالان و کارشناسان اقتصادی و سیاسی همراه شد و این اتفاق زمینه‌ساز برخی از خوش‌بینی‌ها برای بهبود فعالیت شرکت‌ها بوده است که در این زمینه حسین قربان زاده، رئیس سازمان خصوصی‌سازی در گفت‌وگو با ایرنا به انتشار صورت‌های مالی ۳۱۳ شرکت دولتی اشاره کرد و گفت: این اقدام را می‌توان به‌عنوان اتفاقی بسیار بزرگ عنوان کرد که در دولت سیزدهم اجرا شده است.

وی اظهارکرد: این تصمیم بسیار با اهمیت و با ارزش وزیر اقتصادی و دارایی و اجرای آن در دولت سیزدهم، مبدأ و آغاز تحول در حکمرانی دارایی‌های دولت از منظر شرکت‌های دولتی تلقی می‌شود.

قربان زاده خاطرنشان کرد: با توجه به اجرای چنین تصمیم بزرگی، باید تلاش کرد تا این اقدام به هدف نهایی خودش که بهبود کیفیت حکمرانی دارایی‌های دولت است، ختم شود.

بلایی که بر سر دارایی‌های دولت آمده است

رئیس سازمان خصوصی‌سازی گفت: مهم‌ترین نکته در زمینه انتشار صورت‌های مالی، اعداد و ارقام نجومی زیان انباشته این شرکت‌ها است که نشان می‌دهد در سال‌های گذشته مدیریت دولتی چه بر سر دارایی‌های دولت آورده است.

وی تاکید کرد: متأسفانه تاکنون نورافکنی بر تاریکخانه شرکت‌های دولتی تابانده نشده بود و صورت‌های مالی شرکت‌ها در معرض دید عمومی مردم به‌ویژه کارشناسان، تحلیلگران و نخبگان قرار نگرفته است که این اتفاق باعث سوء مدیریت و نیز مداخلات از ناحیه سیاست‌گذار در امر حاکمیت شرکتی شده است.

قربان زاده معتقد است که باید به‌طور حتم تلاش شود تا امور تصدی‌گری شرکت‌های دولتی طی یک فرآیند معقول و درست به بخش خصوصی واگذار شود.

رئیس سازمان خصوصی‌سازی ادامه داد: امیدواریم حالا که وضعیت و سرنوشت مدیریت دولتی شرکت‌ها بر عموم شفاف شده است، مسوولان هم همکاری کنند تا بتوان ازیک‌طرف شاهد بهره‌وری بنگاه‌ها باشیم و از طرف دیگر دولت هم به‌حق خود از طریق مالیات که بهترین شیوه تأمین مالی دولت تلقی می‌شود، دست پیدا کند.

خوب و بد افزایش دامنه نوسان

مرضیه احقاقی

از روز دوشنبه ۲۹ فروردین ۱۴۰۱، دامنه نوسان نمادهای معاملاتی در بازار اول (تابلو اصلی و فرعی) بورس تهران و فرابورس مثبت و منفی ۶ درصد شد. این اقدام با اعلام شرکت بورس تهران و با صدور اطلاعیه‌ای براساس بند ۱۷۲ صورت‌جلسه هیات مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار مورخ ۲۴ همین ماه رقم خورد. بسیاری از کارشناسان و فعالان بازار سرمایه ضمن تایید افزایش یک درصدی دامنه نوسان، آن را اقدام مثبتی در جهت افزایش نقدشوندگی، روان‌تر شدن معاملات و همچنین تحلیلی‌محور شدن این بازار می‌دانند. در همین حال، عده‌ای تاکید دارند که افزایش یک درصدی دامنه نوسان، بسیار کند یا قطره‌چکانی است و حتی در مواردی برخی کارشناسان به تداوم افزایش دامنه نوسان و حذف آن نیز اصرار دارند. با این وجود باید خاطرنشان کرد این طرح منتقدانی نیز دارد. یعنی کارشناسان ضمن تاکید بر نقاط قوت افزایش دامنه نوسان معتقدند نباید به‌صورت هیجانی با این موضوع برخورد کرد. در حال حاضر، سرمایه‌گذاران خرد و حقیقی بسیاری در بازار سرمایه ایران حضور دارند. هر اقدامی که به از بین رفتن سرمایه این افراد منتهی شود، اشتباه و در بلندمدت به ضرر بازار سرمایه خواهد بود. مردم در ۲ سال گذشته نسبت به بازار سرمایه بی‌اعتماد شده‌اند؛ بنابراین حال که این بازار به روند صعودی بازگشته، نباید با اجرای اقدامات اشتباه، مجددا زمینه متضرر شدن مردم را فراهم کرد. بدون تردید هیچ روند صعودی ادامه‌دار نخواهد بود؛ بنابراین نباید نسبت به اثرات افزایش دامنه نوسان در روزهای نزولی بازار بی‌تفاوت بود.

افزایش کارآیی و نقدشوندگی

اسفند سال گذشته مجید عشقی، رئیس سازمان بورس از افزایش تدریجی دامنه نوسان در سال ۱۴۰۱ خبر داد. در ادامه معاونت نظارت بر بورس‌ها و ناشران سازمان بورس نیز اعلام کرد براساس تصمیمات اولیه گرفته‌شده مقررشده دامنه نوسان تا ۱۰ درصد و به‌صورت فصلی تغییر کند. در ادامه هیات مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار در جهت افزایش کارآیی و نقدشوندگی بازار سرمایه، افزایش یک درصدی دامنه نوسان به‌صورت متقارن در بازار اول شرکت بورس اوراق بهادار تهران و شرکت فرابورس ایران را از ۲۹ فروردین ۱۴۰۱ مقرر کرد.

فعالان بازار سرمایه عقیده دارند تغییر دامنه نوسان، میزان نقدشوندگی بازار را افزایش می‌دهد. همچنین در بلندمدت تاثیر مثبتی روی معاملات بازار دارد.

در روز نخست اجرای این طرح جدید نیز شاهد شکست مقاومت یک و نیم میلیونی شاخص بورس بودیم و شاخص کل نیز با رشد ۲۶ هزار و ۶۶۱ واحدی تا یک میلیون و ۵۰۱ هزار واحدی ارتقا یافت.

البته باید خاطرنشان کرد با وجود تمام تلاش‌هایی که از سوی فعالان بورسی برای افزایش دامنه نوسان انجام می‌شود اما این اقدام باید با احتیاط لازم همراه باشد تا درنهایت شاهد وارد آمدن آسیب به سرمایه‌گذاران بورسی نباشیم.

حذف تدریجی محدودیت‌ها

فردین آقابزرگی، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» و در ارزیابی افزایش دامنه بورس و فرابورس اظهار کرد: در حالت منطقی، افزایش دامنه نوسان بورس، شوک روانی مثبت مقطعی و کوتاه‌مدتی را به بازار وارد می‌کند، چراکه در حالت کلی، هیجانات از عوامل موثر بر بازار سرمایه ایران هستند و حتی می‌توانند اصول بازار و بنیادهای تحلیل را هم تحت‌تاثیر قرار دهند. وی افزود: افزایش دامنه نوسان، اتکا به تحلیل را در روند معاملات بورس کشور، بیشتر می‌کند. این اقدام می‌تواند به باز شدن گره معاملاتی سهام صنایع و شرکت‌ها منتهی شود. علاوه بر این باید منتظر روان‌سازی بازار و به‌دنبال آن افزایش حجم معاملات نیز باشیم. در چنین شرایطی انتظار می‌رود پیروی از صف‌های خریدوفروش نیز کمرنگ شود. آقابزرگی خاطرنشان کرد: توجه هرچه بیشتر به تحلیل در بازار، استحکام بورس را در ایران بیشتر خواهد کرد و افزایش استحکام و پایداری در بازار به منزله کاهش ریسک سرمایه‌گذاری در بازار خواهد بود. بر همین اساس می‌توانیم منتظر تداوم روند ثبات در بازار باشیم. این کارشناس بازار سرمایه در ادامه ضمن انتقاد به بخشنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت و ستاد تنظیم بازار درباره وضع عوارض صادراتی روی محصولات بخش معدن، صنایع معدنی و همچنین پتروشیمی، گفت: مصوبه یادشده تاثیر منفی بر عملکرد بازار سرمایه داشت، با این وجود در حال حاضر بازار دوباره روند رو به رشدی را در پیش گرفته است. این روند صعودی را می‌توان ناشی از رویکرد مثبت به باز کردن گره معاملاتی و تحلیل‌محور شدن بازار در سایه افزایش دامنه نوسان بورس و فرابورس دانست. در همین حال، نگاه مثبت به آثار تورمی در سال ۱۴۰۱ نیز زمینه رشد بازار سهام را فراهم کرده است. آقابزرگی گفت: اقدام وزارت صنعت، معدن و تجارت مبنی بر وضع عوارض صادراتی روی محصولات معدنی و پتروشیمی حکایت از آن دارد که مسئولان نیز نسبت به روند رو به رشد قیمت کامودیتی‌ها و به‌دنبال آن محصولات نهایی واقف هستند و سیاست‌گذاران به دنبال آن هستند تا دولت نیز از این تغییر شرایط و افزایش قیمت‌ها، سودی را از آن خود کند. وی افزود: با توجه به شرایط یادشده و انتظارات تورمی، پیش‌بینی می‌شود بازار سرمایه روند رو به رشدی را پشت سر بگذارند. هرچند ابلاغ بخشنامه‌ها و قوانین یک‌باره و ناگهانی می‌تواند مانع تداوم روند رو به رشد بازار سهام شود. آقابزرگی در ارزیابی حذف کامل دامنه نوسان در بازار سرمایه گفت: بازار سرمایه ایران از ظرفیت خوبی برای حذف محدودیت‌ها برخوردار است. این بازار از منظر ریزساختاری و نرم‌افزاری به‌خوبی توسعه یافته است، با این وجود، امکان حذف به یک‌باره این محدودیت‌ها وجود ندارد. در واقع حذف تدریجی این محدودیت‌ها با فضای اقتصادی کشور همخوانی بیشتری دارد.

سواد مالی محدود سرمایه‌گذاران بورسی

یاسر فلاح، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» اظهار کرد: افزایش دامنه نوسان، بازار سرمایه را به شرایط متعادل نزدیک می‌کند و بخشی از هیجانات بازار را مدیریت خواهد کرد. با این وجود، افزایش دامنه نوسان به شکل تدریجی یعنی همان روشی که سازمان بورس در پیش گرفته، پیشنهاد می‌شود. وی افزود: افزایش تدریجی دامنه نوسان با توجه به تعداد شرکت‌های فعال در بورس و فرابورس و همچنین شرکت‌های کوچکی که در بازار و به‌ویژه فرابورس، فعال هستند، مناسب‌ترین روش ممکن است. فلاح در ادامه با اشاره به موضوع سواد مالی در میان سهامداران حقیقی، گفت: براساس اعلام سازمان بورس در حال حاضر ۳۷ میلیون نفر از جمعیت کشور، کد بورسی دارند؛ یعنی ۳۷ میلیون نفر از جمعیت ۸۰ میلیونی کشور می‌توانند در این بازار خریدوفروش مستقیم کنند. این در حالی است که مجموع شرکت‌های پذیرش‌شده در بورس و فرابورس حدود ۸۰۰ مورد عنوان شده؛ بنابراین از قانون‌گذار و سیاست‌گذار انتظار می‌رود از سرمایه‌داران خرد و حقیقی‌ها حمایت کنند. این کارشناس ارشد بازار سرمایه گفت: در حالت کلی، این امکان وجود دارد که شرکت‌های کوچک با سرمایه‌های محدود دچار نوسانات شدیدی شوند و این موضوع در کنار حذف دامنه نوسان، آسیب‌های غیرقابل جبرانی به سرمایه‌گذاران حقیقی و خرد بورس تحمیل می‌کند. وی با اشاره به بازار رمزارزها که هیچ حد نوسانی ندارد، افزود: در مواردی حتی شاهد نوسانات ۵۰ درصدی قیمت در بازار رمزارزها هستیم اما بازار سرمایه ما پذیرش چنین نوسانی را ندارد. به‌علاوه، چه دلیلی دارد شرکتی که کل ارزش آن ۸۰۰ میلیارد تومان است، به یک‌باره ۳۰ درصد رشد ارزش را تجربه کند؟ بنابراین با توجه به تمام موارد یادشده انتظار می‌رود در تعیین دامنه نوسان به ظرفیت‌ها و توان بورس ایران و شرکت‌های پذیرش‌شده در بازار سهام نیز توجه شود.

تصمیمات هیجانی به ضرر بازار است

فلاح با اشاره به دفاع اغلب کارشناسان بورسی از افزایش دامنه نوسان و گاه اصرار بر حذف این دامنه، افزود: متاسفانه شاهد فراگیر شدن هیجان در تعیین دامنه نوسان یا حذف آن هستیم. این در حالی است که حذف دامنه نوسان می‌تواند خطراتی به‌دنبال داشته باشد. از جمله آنکه می‌تواند به ترس عمومی یا پنیک در بازار بدل شود و زمینه خروج عموم صاحبان سرمایه را از بازار فراهم کند. ما در گذشته نه‌چندان دور شاهد چنین پنیکی در بازار سرمایه بوده‌ایم. حال اگر دامنه نوسان هم نباشد، روزانه شاهد افت ۲۰ یا ۳۰ درصدی ارزش برخی از سهم‌ها خواهیم بود. در چنین شرایطی، خسارت‌های قابل توجهی به صاحبان سرمایه خرد تحمیل می‌شود. علاوه بر این، سهامدار خرد که عموما از دانش مالی چندان بالایی برخوردار نیست با متحمل شدن خسارت‌های جدی، تا سال‌ها طرف بورس نخواهد آمد. وی با اشاره به عملکرد بورس در کشورهای دیگر جهان، گفت: دامنه نوسانات یا این گونه محدودیت‌ها برای مدیریت بازار حتی در بورس کشورهایی همچون ژاپن، سنگاپور و مالزی نیز به چشم می‌خورد.

در واقع بسیاری از کشورها با هدف حمایت از بورس و سهامداران قوانینی وضع می‌کنند که می‌تواند زمینه حمایت از سرمایه را فراهم کند. این کارشناس بورس افزود: در شرایطی که محدودیتی برای دامنه نوسان وجود ندارد، راه برای دستکاری قیمت سهم‌ها باز می‌شود. به‌عنوان مثال، می‌توان با صرف هزینه ۵۰ میلیارد تومانی به آسانی اقدام به دستکاری ارزش سهام یک شرکت کوچک کرد. درواقع در چنین شرایطی، امکان دستکاری سهام شرکت‌ها، به‌ویژه برای مجموعه‌های کوچک‌تر تسهیل می‌شود. سازمان بورس نیز از امکان و توانایی کافی برای رصد عملکرد تمام این شرکت‌ها برخوردار نیست. از مجموع موارد یادشده می‌توان این‌طور نتیجه گرفت که از سیاست‌گذار یا قانون‌گذار انتظار می‌رود از حقوق سهامداران صیانت کند. فلاح در ادامه افزود: همان‌طور که پیش‌تر هم اشاره شد، سواد مالی در ایران بالا نیست. بورس نیز در ایران، قدمت چندان زیادی ندارد. قدمت بورس در امریکا حدود ۲۰۰ سال برآورد می‌شود، قدمت بورس در برخی کشورهای اروپایی حدود ۱۵۰ سال است اما بورس ایران سال ۱۳۴۶ تاسیس شد؛ یعنی عمر بورس در ایران ۵۵ سال یا یک‌سوم کشورهای توسعه‌یافته است. به همین نسبت سواد مالی و دانش سرمایه‌گذاری نیز در کشور ما کمتر است. در حال حاضر بسیاری از مردم با عملکرد صندوق‌های سرمایه‌گذاری آشنایی ندارند. با توجه به تمام موارد یادشده می‌توان این‌طور نتیجه گرفت که در موضوع دامنه نوسان باید روشی منطقی و حد وسط در پیش گرفته شود. این کارشناس بازار سرمایه در پاسخ به سوالی مبنی بر ارزیابی حذف دامنه نوسانات به‌صورت فصلی و هر فصل یک درصد، گفت: به اعتقاد من، کارکرد حذف دامنه نوسان باید در یک دوره زمانی موردبررسی قرار گیرد. در ادامه با توجه به نتایج این ارزیابی درباره آینده و سیاست‌های حاکم بر بازار سرمایه، تصمیم‌گیری شود. افزایش دامنه نوسان اتفاق خوبی است، به‌شرط آنکه همه سهامداران خرد بازار با آن آشنا شوند؛ یعنی سهامداران حقیقی هم شرایط متعادل و پایداری را تجربه کنند و در ادامه با توجه به شرایط برای تغییر مجدد دامنه نوسان تصمیم‌گیری شود. فلاح افزود: در حال حاضر بازار سهام روند رو به رشدی دارد، و افزایش محدوده دامنه نوسان نیز با استقبال روبه‌رو شده اما چنانچه بازار منفی شود، این موضوع اثرات منفی به‌دنبال خواهد داشت، چراکه روزانه ارزش دارایی افراد کم می‌شود. وی گفت: فرض کنید یک سرمایه‌گذار خرد ۲۰۰ میلیون تومان در بورس سرمایه‌گذاری کرده است. حال چنانچه قرار باشد روزانه، ۱۰ درصد از ارزش سرمایه او کاسته شود، چه بر سر این سهامدار خرد می‌آید؟ بنابراین انتظار می‌رود با صبوری بیشتری با این موضوع برخورد شود. در واقع، افزایش تدریجی دامنه نوسانات و ارزیابی عملکرد آن، منطقی‌ترین روش ممکن است.

سخن پایانی

از روز دوشنبه ۲۹ فروردین، دامنه نوسان بازارهای اول بورس و فرابورس به منفی و مثبت ۶ درصد افزایش پیدا کرد. بسیاری از فعالان بازار و سهامداران از این افزایش استقبال و ابراز امیدواری کردند این اقدام آغازی برای تغییر در بازار و کاهش هرچه بیشتر محدودیت‌ها باشد. با این وجود، عده‌ای نیز تاکید دارند کاهش محدودیت‌ها در شرایط نزول بازار می‌تواند به ضرر سهامداران خرد و حقیقی تمام شود؛ سهامدارانی که عموما از سواد مالی بالایی نیز برخوردار نیستند. بنابراین انتظار می‌رود رفع محدودیت‌ها با درنظر گرفتن تمامی جوانب این سیاست اجرایی شود.

عکس: آیدا فریدی

روند کلی بازار سهام صعودی است

شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران در معاملات هفته گذشته (چهارشنبه، ۳۱ فروردین‌ماه و آخرین هفته فروردین‌ماه) روند مثبت داشت و با ۵۸ هزار واحد افزایش نسبت به هفته قبل از آن، در ارتفاع یک‌میلیون و ۵۱۲ هزار واحد ایستاد و رشد چهار درصدی را در پرونده معاملات خود ثبت کرد.

شاخص کل (هم‌وزن) در پایان هفته گذشته ۳۸۲ هزار و ۹۶۹ واحد بود که در هفته گذشته این عدد به ۴۰۱ هزار و ۴۳۰ واحد و شاخص نرخ (هم‌وزن) از ۲۳۸ هزار و ۶۵۹ واحد به عدد ۲۴۹ هزار و ۹۳۴ واحد رسید.

در پنج روز معاملاتی هفته گذشته، نمادهای پالایش نفت تهران (شتران)، سایپا (خساپا)، گسترش سرمایه‌گذاری ایران‌خودرو (خگستر)، شرکت سرمایه‌گذاری تأمین اجتماعی (شستا)، ایران‌خودرو (خودرو) و پالایش نفت اصفهان (شپنا) در گروه نمادهای پر تراکنش قرار داشتند.

تغییرات مهم بورس در هفته پایانی فروردین

معاملات بورس در هفته‌ای که گذشت اتفاقات مهمی را تجربه کرد و توانست تحت تأثیر اجرایی شدن اقدامات مهم سازمان بورس بر امیدواری سهامداران این بازار در راستای کاهش ضرر و زیان‌ها بیفزاید.

در هفته پایانی فروردین‌ماه، دامنه نوسان بورس طبق وعده‌های داده شده از سوی سازمان بورس و اوراق بهادار و نیز تصمیم‌گیری اعضای هیات مدیره این سازمان از مثبت و منفی پنج درصد به مثبت و منفی ۶ درصد تغییر کرد که این اقدام با استقبال گسترده سرمایه‌گذاران این بازار مواجه شد و شاخص بورس با اجرایی شدن افزایش دامنه نوسان در روز دوشنبه (۲۹ فروردین‌ماه) به بیش از ۲۶ هزار واحد رشد دست پیدا کرد.

در ادامه اجرایی شدن افزایش دامنه نوسان، شاخص بورس که از مدت‌ها قبل با مقاومت مهم یک‌میلیون و ۵۰۰ هزار واحد روبه‌رو بود، درنهایت توانست در ادامه اقدام مهم سازمان بورس در زمینه افزایش دامنه نوسان از این کانال مهم عبور کند و فروردین ۱۴۰۱ را با ماندگاری در کانال یک‌میلیون و ۵۱۲ هزار واحد به پایان رساند.

عوامل تأثیرگذار بر معاملات

حسین عبدی، کارشناس بازارسرمایه در گفت‌وگو با ایرنا روند معاملات بورس در هفته پایانی فروردین‌ماه را مورد ارزیابی قرار داد و افزود: بازار در هفته گذشته تحت تأثیر چند عامل در حرکت بود و روند معاملات این بازار را تحت تأثیر خود قرار داد.

وی اظهارکرد: در ابتدا بحث اعمال عوارض مالیاتی بر روی شرکت‌ها مطرح شد که سهام عمده برخی از آنها در بازار وجود داشت و این امر منجر به ایجاد نوسان در بازار شد. عبدی خاطرنشان کرد: در کنار اعمال عوارض مالیاتی، قیمت‌های جهانی و نیز تحولات صنعت خودرو ازجمله مسائل تأثیرگذار بر روند معاملات بازار بودند.

به گفته این کارشناس بازار سرمایه، این سه عامل باعث شدند تا بازار سرمایه هفته پایانی فروردین‌ماه را پرتلاطم‌تر از هفته‌های گذشته سپری کند.

وی گفت: به هر میزان که طرف تقاضا قوی‌تر بود به‌مراتب تأثیر خود را بر روند معاملات گذاشت و تحت تأثیر پیروزی طرف تقاضا، شاخص کل بورس هم به رشدی معقول دست پیدا کرد.

محدودیت دامنه نوسان عاملی بازدارنده

عبدی به افزایش دامنه نوسان و تأثیر آن بر معاملات بازار سرمایه اشاره و بیان کرد: طبق تحقیقات انجام شده در سطح جهانی و نیز بازار سرمایه کشورهای مختلف، می‌توان گفت که محدودیت دامنه نوسان عامل بازدارنده‌ای در کارایی بازار سرمایه خواهد بود.

این کارشناس بازار سرمایه اظهارکرد: افزایش دامنه نوسان همیشه کمک‌کننده در کشف کارایی بازارها بوده و عرضه و تقاضا خود تعیین‌کننده نرخ نهایی سهام یا اوراق بهادار است.

وی با بیان اینکه بورس ایران یکی از محدودترین دامنه نوسان‌ها را دارد و در مقایسه با کشورهای منطقه و توسعه یافته از نصف دامنه نوسان آن کشورها برخوردار است، ادامه داد: در ایران فرهنگ سرمایه‌گذاری همیشه با رشد همراه بوده و به نظر می‌رسد که دیگر دامنه نوسان با محدودیت پنج درصد برای سرمایه‌گذاران قابل‌قبول نباشد.

عبدی معتقد است که مسئولان حاضر در بازار سرمایه این مسئله را درک کرده‌اند و به‌درستی تصمیم مربوط به افزایش دامنه نوسان را در دستور کار خود قرار دادند. این کارشناس بازار سرمایه با اشاره به اینکه محدودیت دامنه نوسان باوجود دامنه نوسان اندک باعث می‌شود که هزینه تأمین مالی برای شرکت‌ها با افزایش همراه شود، افزود: این اتفاق زمینه‌ساز صف‌نشینی در بازار خواهد شد که با افزایش دامنه نوسان دیگر کمتر شاهد چنین اتفاقاتی در بازار خواهیم بود.

وی گفت: ما نیاز داریم تا نقش بازارگردان‌ها در بازار با حمایت‌های انجام شده پررنگ‌تر شود.

پیش‌بینی روند معاملات بورس در روزهای آینده

عبدی روند معاملات بورس را برای روزهای آینده مورد پیش‌بینی قرار داد و اظهارکرد: آینده بازار تا حد زیادی به بازارهای جهانی وابستگی دارد. این کارشناس بازار سرمایه خاطرنشان کرد: به نظر می‌رسد که معاملات بازار در صورت تداوم روند مثبت بازارهای جهانی در سطح کامودیتی‌ها، فلزات اساسی، مواد معدنی و مواد اولیه روند صعودی خود را ادامه دهد.

وی به عدم افت جدی نرخ ارز در بازار اشاره کرد و گفت: با توجه به نرخ فعلی ارز و نیز روند بازارهای جهانی ممکن است شاهد گزارش‌ها سالانه و سه ماه نخست سال ۱۴۰۱ مثبتی از شرکت‌ها باشیم و ۷۰ درصد بازار از این اتفاق منتفع خواهد شد. عبدی ادامه داد: با توجه به وضعیت نقدینگی در صنعت خودرو و نیز واگذاری دولت در زمینه شرکت‌های بزرگ خودروسازی؛ پیش‌بینی می‌شود که صنعت خودرو روند خوبی را در پیش بگیرد و همچنین تداوم روند مثبت سهام خودروسازی‌ها در بازار دور از ذهن نخواهد بود.

روند معاملات بورس در هفته نخست اردیبهشت

این کارشناس بازار سرمایه به روند معاملات بورس در هفته جاری اشاره کرد و گفت: بدون شک بازاری با رشد و قدرت سال‌های ۹۸ و ۹۹ را تجربه نخواهیم کرد، اما بازار سرمایه با توجه به وضعیتی که دارد، متعادل‌تر می‌شود و روند کلی این بازار صعودی خواهد بود. وی گفت: با توجه به اینکه شاخص کل بورس از مقاومت‌های مهمی عبور کرده است؛ بنابراین برآیند کلی بازار تا پایان هفته نخست اردیبهشت‌ماه صعودی پیش‌بینی می‌شود.